

Forslag til Lov om Stedbestemt Information

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Loven fastsætter regler for

- 1) etablering, drift og anvendelse af de nationale geodætiske infrastrukturer for Danmark, Færøerne og Grønland,
 - 2) etablering, drift og anvendelse af landkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland,
 - 3) etablering, drift og anvendelse af søkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland,
 - 4) etablering, drift og anvendelse af infrastrukturen for stedbestemt information i Danmark og
 - 5) samordning og koordination af stedbestemt information samt tilhørende infrastruktur.
- stk. 2.* Lovens kapitel 6 og 7 gælder også for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Stedbestemt information: Informationer om fænomener, der er relateret til en lokalitet i forhold til jorden.
- 2) De nationale geodætiske infrastrukturer: Definitioner og implementeringer af geografiske referencesystemer med tilhørende transformationer, registre, fikspunkter og øvrige fysiske installationer
- 3) Kortlægning: En systematisk indsamling, bearbejdning og lagring af stedbestemt information i registre.
- 4) Kortværk: En samling af stedbestemte informationer med henblik på præsentation heraf.
- 5) Infrastruktur for stedbestemt information: Standarder, teknologier, politikker og aftaler, der er relevante for at indsamle, bearbejde, lagre og distribuere stedbestemt information, og som fremmer interoperabilitet og nyttiggørelse af data.

Kapitel 2

De nationale geodætiske infrastrukturer

§ 3. Som grundlag for opmåling, sø- og landkortlægningen samt infrastrukturen for stedbestemt information skal energi-, forsynings- og klimaministeren etablere og drive de nationale geodætiske infrastrukturer for Danmark, Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med offentlige myndigheder og private organisationer fastsætte regler om registrerede positioneringstjenester.

§ 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan erhverve arealer til fikspunkter og installationer, som er nødvendige for den nationale geodætiske infrastruktur i Danmark. Erhvervelsen kan ske enten til ejendom eller til brugsret.

Stk. 2. Hvis erhvervelsen sker som en brugsret, skal arealets beliggenhed og omfang samt eventuelle forpligtelser for ejendommens ejer fastlægges i en tinglyst servitut.

Stk. 3. Servituttens ejer skal respekteres af ejendommens ejer, brugere, panthavere og andre indehavere af begrænsede rettigheder i ejendommen, uanset hvornår sådan ret over ejendommen er erhvervet.

Kapitel 3

Landkortlægning

§ 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren varetager landkortlægningen af Danmark, Færøerne og Grønland samt etablering og drift af de til kortlægningen hørende data, registre og kortværk.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om registrene, herunder myndighedens indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Kapitel 4

Søkortlægning, opmåling og eneret til fremstilling af søkort

§ 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren varetager kortlægningen af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland samt etablering og drift af de til kortlægningen hørende data, registre og kortværk.

Stk. 2. Ministeren har eneret til fremstilling af søkort.

Stk. 3. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om registrene, herunder myndighedens indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at den, der udfører aktiviteter i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, skal indberette informationer og tegninger af området, der er omfattet af aktiviteten, til ministeren, herunder hvordan indberetningen skal finde sted, og hvilket format informationerne skal have.

§ 7. Energi-, forsynings- og klimaministeren gennemfører i samarbejde med Forsvarsministeriet søopmåling af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland med henblik på kortlægning heraf.

Stk. 2. Ministeren kan efter udtalelse fra Forsvarsministeriet bemyndige andre til på ministerens vegne at gennemføre søopmåling med henblik på fremstilling af søkort.

§ 8. Søopmåling i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland må alene foretages med energi-, forsynings- og klimaministerens tilladelse efter indhentning af udtalelse fra Forsvarsministeriet. Efter at opmålingen er afsluttet, skal kopi af alle opmålingsdata indberettes til ministeren.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om ansøgningens udformning og om vilkår, der knytter sig til tilladelsen. Ministeren kan tillige fastsætte regler om, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format opmålingsdata skal have.

Kapitel 5

Infrastruktur for stedbestedt information

§ 9. Energi-, forsynings- og klimaministeren forestår og varetager koordinationen af infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark.

Stk. 2. Ministeren nedsætter et rådgivende udvalg, som har til formål at bistå ministeren i overvågningen, udviklingen og koordinationen af infrastrukturen for stedbestedt information. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 3. Ministeren kan nedsætte eller indgå i andre udvalg og samarbejder om etablering og drift af sektor- og temaspecifikke infrastrukturer for stedbestedt information.

§ 10. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information fastsætte regler for udformningen og anvendelsen af stedbestedte informationer, som indgår i fællesoffentlige administrationsgrundlag. Regler herom fastsættes efter forhandling med berørte myndigheder.

§ 11. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information oprette, vedligeholde og distribuere registre, herunder Danmarks Administrative Geografiske Inddelinger, Danske Stednavne samt faste ejendommers ejere og beliggenhedsadresse.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsens tildeling af beliggenhedsadresser og regler for, hvilke oplysninger som skal indberettes og ajourføres til registret for faste ejendommers ejere.

Stk. 3. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om andre registre i stk. 1, herunder myndigheders indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Kapitel 6

Samordning og koordination

§ 12. Energi-, forsynings- og klimaministeren har ansvaret for koordinationen af offentlige opgaver omfattet af kapitel 2, 3, 4 og 5, herunder af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestedte informationer. Ministeren kan indgå i tværoffentlige samarbejder til varetagelsen af disse opgaver.

Stk. 2. Ministeren kan efter forhandling med berørte myndigheder samt internationale og private organisationer fastsætte regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestedte informationer.

Stk. 3. Offentlige myndigheder og institutioner samt koncessionerede selskaber skal efter anmodning give ministeren oplysning om igangværende og påtænkte aktiviteter inden for de arbejdsopgaver, som er nævnt i stk. 2.

Kapitel 7

Distribution af og adgang til data samt betalingsregler

§ 13. Energi-, forsynings- og klimaministeren beslutter, hvilke af de data, registre, kortværk og ydelser, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, der kan udbydes til salg og fastsætter reglerne for betaling herfor.

§ 14. Energi-, forsynings- og klimaministeren beslutter, hvilke af de data, som er omfattet af § 1, stk. 2, § 3, stk. 1, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1 og § 11, der kan anvendes frit af andre offentlige myndigheder, virksomheder og borgere, og beslutter hvorledes disse data gøres tilgængelige.
 Stk. 2. Kommuner, der er i besiddelse af data, der er etableret i samarbejde mellem kommuner og ministeren, og som ministeren har truffet beslutning om efter stk. 1, kan stille disse data frit til rådighed på tilsvarende måde.

§ 15. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan efter forhandling med andre myndigheder opbevare og distribuere deres data, registre og kortværk.

Kapitel 8

Generelle bestemmelser

§ 16. Personer, der af energi-, forsynings- og klimaministeren er bemyndiget hertil, har til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til enhver ejendom og lokalitet for at udføre opgaver efter loven.

§ 17. Med bøde straffes den, som overtræder § 8, stk. 1, 1. pkt.
 Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 18. Med bøde straffes den, som forsætligt eller groft uagtsomt udgraver eller beplanter, ødelægger eller fjerner et geodætisk fikspunkt eller en installation, der er opstillet i henhold til § 4, stk. 1.
 Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 19. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Kapitel 9

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 20. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2. Følgende love ophæves:

- 1) Lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013.
- 2) Lov nr. 318 af 16. december 1931 angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v.

Stk. 3. De administrative regler, der er fastsat i medfør af lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt efter denne lov.

§ 21. I lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»**Lov om infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire)**«

§ 22. I lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013, som ændret ved lov nr. X af XX. MM 2016, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 47 b indsættes:

»§ 47 c. Kapitel 6 og 7 i lov om stedbestemt information gælder for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet.«

§ 23. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning

2. Lovforslagets indhold

2.1. Lovens anvendelsesområde

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.2. Den nationale geodætiske infrastruktur

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.3. Landkortlægning

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.4. Opmåling og fremstilling af søkort samt tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.5. Infrastrukturen for stedbestemt information

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.6. Samordningsbeføjelsen

2.6.1. Gældende ret

2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.7. Adgang til og betaling for data m.m.

2.7.1. Gældende ret

2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.8. Distribution af data

2.8.1. Gældende ret

2.8.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.9. Adgang til ejendomme

2.9.1. Gældende ret

2.9.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

2.10. Færøerne og Grønland

2.10.1. Gældende ret

2.10.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslagets formål er at samle, modernisere og regelforenkle lovgrundlaget for forvaltningen af stedbestemt information i lyset af den markant øgede betydning, som stedbestemt information har i effektiviseringen af den offentlige forvaltning og som grundlag for vækst i den private sektor.

Stedbestemt information bidrager til at fremme effektivitet og kvalitet i offentlige myndigheders beredskabs-, forsynings- og forvaltningsopgaver, innovation og vækst i private virksomheder samt gode og sikre rammer for borgernes udfoldelsesmuligheder.

Den centrale nugældende lov på området, lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013, som ændret ved lov nr. X af xx.mm 2016, er oprindelig fra 1988, lov nr. 749 af 7. december 1988 om Kort- og Matrikelstyrelsen, og er siden kun revideret i nødvendigt omfang på enkeltstående områder. Loven er ikke fuldt tidsvarende i forhold til den udvikling, der er sket i anvendelsen af stedbestemt information. Initiativerne under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 og herunder aftalen om grunddata (grunddataprogrammet) fra 2012 har særlig understreget den basale betydning stedbestemte informationer har som fælles forvaltningsgrundlag for de offentlige myndigheder, hvor stedbestemte informationer anvendes i en lang række sammenhænge.

Også i den private sektor indgår stedbestemte informationer både i den daglige forretningsdrift og som basis for forretningsudvikling. Med stadig flere fællesoffentlige administrationssystemer og borger- og virksomhedsrettede tjenester betyder det, at der er et stigende behov for en systematisk og koordineret tilgang til indsamling, ajourføring, distribution og anvendelse af offentlige stedbestemte informationer.

En væsentlig forudsætning for at stedbestemt information kan bidrage til effektivisering og forretningsudvikling både i den offentlige og private sektor er, at der udvikles en infrastruktur, hvor der mellem de involverede parter er klare aftaler om, hvordan data bliver indsamlet, bearbejdet, ajourført og distribueret ud fra aftalte standarder og normer. Det samme gælder både for forvaltningssystemer og for borger- og virksomhedsrettede tjenester, der anvender stedbestemt information.

Disse overvejelser indgik i EU's direktiv fra 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) og blev gennemført i dansk lovgivning i 2008 og indeholdt følgende principper:

- Data skal kun indsamles én gang.
- Data skal vedligeholdes, hvor det gøres mest effektivt.
- Det skal være let at få overblik over, hvilke data og tjenester der findes.
- Data skal kunne anvendes sammen, uanset hvor de kommer fra.
- Der skal være gode betingelser, der sikrer, at data kan blive brugt af mange i flere sammenhænge.

Med direktivet blev grundlaget lagt for opbygningen af den del af den danske infrastruktur for stedbestemt information, som tager udgangspunkt i miljø- og naturområdet, men infrastrukturen har udviklet sig med samarbejder og initiativer på en lang række andre områder, som alle bidrager til udviklingen af infrastrukturen og tager udgangspunkt i de ovennævnte principper.

Organisatorisk blev myndighedsopgaverne for geodætisk opmåling, landkortlægning, søkortlægning og matrikel- og landinspektørvæsenet i 1988 placeret i Kort- og Matrikelstyrelsen, der blev oprettet som en statsvirksomhed og derfor skulle tage brugerbetaling for styrelsens produkter og ydelser. Opgaverne omfatter også opgaver i relation til fastlæggelse af Rigsfællesskabets territoriale grænser, herunder vedligeholdelsen af grænseafmærkningen mellem Danmark og Tyskland og indførelse af indre og ydre territorialgrænser i søkortene. Styrelsens myndighedsopgaver er blevet justeret enkelte gange, senest i 2008, hvor styrelsen fik ansvaret for infrastrukturen for stedbestede informationer. I 2012 blev en række af styrelsens data stillet frit til rådighed for alle og dermed undtaget for brugerbetaling. Ved samme lejlighed skiftede styrelsen navn til Geodatastyrelsen. Siden den 1. januar 2016 har myndighedsopgaverne været delt mellem to styrelser, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering ved bekendtgørelse nr. 1622 af 12. december 2015 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Geodatastyrelsen og bekendtgørelse nr. 1623 af 12. december 2015 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Formålet med lovforslaget er at skabe en tidssvarende lovgivning. Med loven foreslås forvaltningsopgaverne henlagt til energi-, forsynings- og klimaministeren med mulighed for delegation til en statslig styrelse, fremfor i dag, hvor forvaltningsopgaverne i loven er henlagt til en navngivet styrelse. Det vil betyde, at der kan foretages organisatoriske ændringer på området, uden at loven af den grund skal ændres. Som konsekvens af den nye lov foreslås det i § 20, stk. 2, at lov om Geodatastyrelsen og lov nr. 318 af 16. december 1931, som ændret ved lov nr. 213 af 4. juni 1965, angaaende Geodætisk Instituts trigonometrisk Stationer m.v. ophæves, da den nye lov vil indeholde de relevante bestemmelser fra disse love.

Det gælder generelt for hele lovforslaget, at opgaver og bemyndigelser henlægges til energi-, forsynings- og klimaministeren. Denne ændring i forhold til gældende ret vil ikke blive omtalt eller gentaget i de almindelige bemærkninger eller særlige bemærkninger til bestemmelserne.

Området for stedbestedt information er i en rivende udvikling i takt med den øgede digitalisering af samfundet. Det giver sig bl.a. udslag i, at ”stedbestemt information” nu anvendes i stedet for ”geografisk information”, der ses anvendt ved ændringen af lovgrundlaget i 2008, hvor EU direktivet skulle gennemføres i dansk lovgivning. I nærværende lov og bemærkningerne hertil er det tilstræbt, at fagordene anvendes ensartet, herunder at ”data” har betydningen ”ustrukturerede data” (også kaldet rådata) og ”informationer” betyder ”data, der er struktureret med et eller flere formål for øje”. Udtrykkene ”Geo” og ”geografisk” er søgt undgået og i stedet anvendes ”stedbestemt”. I visse sammenhænge, f.eks. i sammenhæng med lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører dele af Europaparlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EU-Tidende 2007 L 108, side 1), anvendes de her nævnte ord dog i en bredere og generel forstand.

2. Lovforslagets indhold

2.1 Lovens anvendelsesområde

2.1.1 Gældende ret

Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering deler myndighedsopgaverne for opmåling og kortlægning i Danmark, Færøerne og Grønland. De to styrelses myndighedsopgaver er fastlagt i lov om Geodatastyrelsen: geodæsi, landkortlægning og søkortlægning, matrikel- og

landinspektørvæsen, infrastrukturen for geografisk information samt samordning af disse områder og hjemmel til at fastsætte regler om adgang til og betaling for styrelsernes produkter, data og ydelser. Styrelserne har i loven hjemmel til indenfor deres respektive ansvarsområder at fastlægge standarder og normer for offentlig kortlægning og anden offentlig registrering af stedbestede oplysninger.

Der findes også materiel regulering af en række af styrelsernes ansvarsområder i lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013, som ændret ved lov nr. X af XX.MM 2016, lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 578 af 6. juni 2011, adresseloven, jf. lov nr. X af XX.MM. 2016, lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer samt lov om infrastruktur for geografisk information. Hovedformålet med sidstnævnte lov er at gennemføre direktivet om infrastruktur for geografisk infrastruktur i EU, men indeholder tillige supplerende bestemmelser, som understøtter opbygningen af infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark.

Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har i kraft af rollen som myndigheder for kortlægning i Danmark, Færøerne og Grønland en række særlige forpligtelser i forhold til Forsvarsministeriet og det koordinerede myndighedsberedskab, og skal sørge for sammenhæng mellem den civile og forsvarsmæssige kortlægning af landet. Styrelserne skal således sikre, at forsvaret og det koordinerede myndighedsberedskab har de kort, som de skal bruge i deres opgaver, og at der er etableret et tæt samarbejde om løsningen af en række opgaver. Styrelserne skal endvidere sikre medarbejderressourcer, som kan arbejde med klassificeret kortmateriale for forsvaret, også internationalt. Styrelserne og Forsvarsministeriet har derfor en samarbejdsaftale om de mange opgaver, som løses for forsvaret.

Fra den 1. januar 2016 har myndighedsopgaverne i lov om Geodatastyrelsen været fordelt på de to styrelser i to delegationsbekendtgørelser. Geodatastyrelsen har ansvaret for matrikel- og landinspektørvæsenet samt søkortlægningen og søopmålingen. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for den geodætiske opmåling og kortlægning, landkortlægningen og infrastrukturen for geografisk information. Samordningen og koordinationen af den offentlige kortlægning forestås af begge styrelser på hver deres områder, mens Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for distributionssystemet Kortforsyningen og på baggrund af en fællesoffentlig aftale også ansvaret for udvikling og drift af distributionssystemet Datafordeleren.

2.1.2 Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforlagets § 1 er ny i forhold til gældende ret. Lov om stedbestedt information vil ikke blive udformet som en lov om en styrelse, og det foreslås derfor, at der i lovens § 1 indsættes en bestemmelse om anvendelsesområdet for at afgrænse de opgaver, som energi-, forsynings- og klimaministeren skal varetage i henhold til loven. Som en konsekvens af, at der udfærdiges en ny lov, foreslås det i lovens § 20, at lov om Geodatastyrelsen samt lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. ophæves. Endelig foreslås der i lovens § 23 indsat en bestemmelse om, at loven ikke gælder på Færøerne og i Grønland, men kan sættes i kraft ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger, jf. under pkt. 2.10.

Formålet med at indsætte en bestemmelse om lovens anvendelsesområde er, at en sådan bestemmelse vil afgrænse lovens anvendelsesområde over for andre love, der også indeholder bestemmelser om stedbestedt information, f.eks. bestemmelser om matriklen, veje og bygninger,

henholdsvis lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet, vejlovgivningen og lov om bygnings- og boligregistrering (BBR-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1080 af 5. september 2013, som ændret ved lov nr. X af XX.MM. 2016.

Lovforslagets anvendelsesområde foreslås at være etablering, drift og anvendelse af den geodætiske infrastruktur og land- og søkortlægningen over Danmark, Færøerne og Grønland, etablering, drift og anvendelse af infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark samt samordning og koordination af stedbestedt information og den tilhørende infrastruktur. Dette er en videreførelse af gældende ret.

Som følge af at den nye lov om stedbestedt information ikke skal være en lov om en styrelse, indeholder loven ikke bestemmelser om matriklen eller landinspektørvesenet. Da en del af lovens bestemmelser stadig har betydning for matrikelmyndigheden og for de data, som findes i matriklen, foreslås det i § 1, stk. 2, at lovens kapitel 6 og 7 skal gælde for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet. Ved at indsætte en sådan henvisning i lovens § 1, stk. 2 og en tilsvarende henvisning i lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet kan det sikres, at de bestemmelser, der gælder for matriklen og matrikelmyndigheden i lov om Geodatastyrelsen, fortsat kan gælde. Dette gælder for bestemmelserne om samordning og koordination (kapitel 6) samt bestemmelserne om distribution af og adgang til data samt betalingsbestemmelser (kapitel 7). Matrikelkortet vil således stadig kunne stilles frit til rådighed for alle i overensstemmelse med grunddataprogrammet, der kan fortsat opkræves betaling for adgang til matrikulære måloplysninger, jf. pkt. 2.7., og energi-, forsynings- og klimaministeren har fortsat et ansvar for at koordinere offentlige kortlægningsaktiviteter m.v. i relation til fast ejendom, jf. pkt. 2.6.

”Etablering, drift og anvendelse” skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder både de nødvendige ressourcer, ledelsesopgaver og beslutningsfora, men også systemer, tjenester og data. Hertil hører udvikling, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester. Det omfatter også indgåelse af aftaler om samt indsamling, ajourføring, bearbejdning og distribution af data samt betalingssystemer herfor.

I lovforslagets § 2 defineres 5 centrale begreber: Stedbestedt information, de nationale geodætiske infrastrukturer, kortlægning, kortværk samt infrastruktur for stedbestedt information. Definitionerne er dels inspireret af de internationale standarder på området og dels fra det faglige miljø i den offentlige forvaltning.

Der henvises til lovforslagets §§ 1 og 2 og § 22, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

2.2. Den nationale geodætiske infrastruktur

2.2.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om geodætisk opmåling og referencenettet følger af lov om Geodatastyrelsen § 2, stk. 1, nr. 1, første del, samt lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v.

Den geodætiske infrastruktur er en forudsætning for nøjagtig og stabil stedbestemmelse over tid og udgør grundlaget for al opmåling og sø- og landkortlægning samt for infrastrukturen for stedbestemt information. Opgaven indebærer etablering, vedligeholdelse og udvikling af den geodætiske infrastruktur på baggrund af geodætisk dataindsamling og databehandling. Den geodætiske infrastruktur består af referencenettene for plan, højde og tyngde samt af tilhørende registre til lagring af fikspunktsdata. Endelig består den geodætiske infrastruktur af definitioner af referencesystemer, herunder definitioner af transformationer mellem forskellige referencesystemer.

Trigonometriske stationer og andre fikspunkter, som er en del af referencenettet, reguleres i dag af lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. fra 1931, der gælder for Danmark. Loven giver mulighed for at erhverve arealer til brug for trigonometriske stationer eller fikspunkter igennem en brugsret eller ved erhvervelse af fuld ejendomsret. Erhvervelsen af brugsret eller ejendomsret kan ske ved indgåelse af en frivillig aftale eller ved ekspropriation. Beføjelsen til at erhverve arealer ved ekspropriation har aldrig været anvendt.

Loven fastsætter endvidere bestemmelser for tinglysning af deklARATIONER på ejendommen, når erhvervelsen sker som en brugsret, og bestemmer, at deklARATIONEN skal respekteres af enhver, selv om deres rettighed er ældre end deklARATIONEN.

Endelig er der i loven en bestemmelse om, at den, der udgraver, beplanter, beskadiger eller fjerner en trigonometrisk station eller et fikspunkt, kan straffes med bøde.

Derudover er der udstedt en vejledning nr. 63 af 11. november 2008 om positioneringstjenester (Vejledning om RTK-tjenester). En positioneringstjeneste er en tjeneste, der gør brugeren i stand til at bestemme sin nøjagtige geografiske position. Positioneringstjenesten tilbyder brugere, f.eks. landinspektører, landmænd og entreprenører, nøjagtige GPS målinger til at understøtte dennes udførelse af deres erhverv. F.eks. kan landmænd anvende tjenesten til stedbestemmelse af deres landbrugskøretøjer, såkaldt maskinstyring, eller landinspektører kan anvende den til at afsætte skel. På nuværende tidspunkt benytter de fleste positioneringstjenester sig af den såkaldte RTK-satellitpositioneringsteknologi (Real Time Kinematic), hvorfor den udstedte vejledning omhandler positioneringstjenester, der gør brug af denne teknologi. Vejledningen fastsætter ikke-bindende normer for positioneringstjenester, men såfremt en positioneringstjeneste overholder disse normer kan denne efter anmodning blive registreret.

Bekendtgørelse nr. 1676 af 20. december 2013 om matrikulære arbejder indeholder en bestemmelse om, at ejendomsskel, der registreres i matriklen, kun må stedfæstes ved hjælp af en RTK-tjeneste, hvis denne overholder normer fastlagt af Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, dvs. normerne, der er fastsat i vejledning om RTK-tjenester. Virksomheder, som ønsker at tilbyde en sådan tjeneste, skal derfor have deres RTK-tjeneste registreret og skal dermed overholde normen.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforslagets § 3, stk. 1, viderefører med enkelte ændringer de eksisterende regler om geodætisk opmåling og de nationale geodætiske infrastrukturer. Der er således ikke forudsat nogen ændring i myndighedsopgaven for så vidt angår indsamling og databehandling til brug for den geodætiske infrastruktur.

Med lovforslagets § 3, stk. 2, foreslås indført en ny hjemmel til, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med offentlige myndigheder og private organisationer kan fastsætte regler for registrerede positioneringstjenester.

Positioneringsteknologien finder i dag anvendelse i stadig flere sammenhænge og udgør efterhånden en vital del af hverdagen for mange virksomheder og privatpersoner. Denne udvikling forventes at fortsætte fremover, bl.a. drevet af den teknologiske udvikling inden for droner og selvkørende biler, og derfor er det i samfundets interesse, at der kan fastsættes regler for de positioneringstjenester, der skal registreres. Det vil være frivilligt for virksomheder, om de vil overholde de bestemmelser, der fastsættes i bekendtgørelsen, men bestemmelserne vil skulle overholdes, hvis virksomhedens positioneringstjeneste skal registreres, så denne kan blive en del af referencenettet, som anvendes til offentlig kortlægning, registrering af ejendom m.m.

Hjemlen vil blive anvendt til f.eks. at fastsætte regler om, at positioneringstjenester på en standardiseret måde skal give brugerne oplysninger om eksempelvis positioneringstjenestens nøjagtighed og pålidelighed. Udmøntningen af hjemlen kan potentielt betyde øget anvendelse af positioneringsteknologi, fordi større gennemsigtighed vedrørende vigtige kvalitetsparametre kan nedbryde barrierer for nye anvendelser af positioneringsteknologi. Endvidere kan en sådan udmøntningen af hjemlen være med til at fremme konkurrence på lige vilkår, fordi alle virksomheder, som ønsker, at deres positioneringstjeneste skal være en del af referencenettet, skal opfylde de samme krav og derfor konkurrerer på lige vilkår. Dette skyldes, at virksomhederne lettere vil kunne vurdere, hvilke bestemmelser de skal efterleve, og hvilke betingelser de skal opfylde for at søge dispensation fra bestemmelserne.

I lovforslagets § 4 foreslås, at enkelte af de gældende bestemmelser i lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v. videreføres. Det foreslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan erhverve arealer til fikspunkter og installationer, som er nødvendige for den nationale geodætiske infrastruktur. Det foreslås, at ministeren kan erhverve arealerne til ejendom eller som en brugsret til arealet. Ekspropriationsbestemmelsen i loven har aldrig været anvendt, og bestemmelsen om ekspropriation, som der henvises til, blev ophævet i 1957. Denne mulighed foreslås derfor ikke videreført i den nye lov.

Med § 4, stk. 3 foreslås endvidere, at gældende ret videreføres, således at en tinglyst brugsret til arealet i form af en servitut skal respekteres af ejendommens ejere, brugere og panthavere, uanset hvornår retten over ejendommen er erhvervet. Begrundelsen er, at den geodætiske infrastruktur, herunder fikspunkter og installationer, udgør grundlaget for kortlægning samt infrastrukturen for stedbemt information. Det er således forbundet med betydelige samfundsinteresser, at den geodætiske infrastruktur så vidt muligt ikke udsættes for driftsforstyrrelser, hvorfor det er væsentligt, at den i servituten stiftede brugsret beskyttes bedst muligt eksempelvis i tilfælde af, at ejendommen går på tvangsauktion.

Gældende ret, om at den, der udgraver, beplanter, beskadiger eller fjerner en installation eller et fikspunkt, straffes med bøde, foreslås af samme grund videreført i lovforslagets § 18. Bestemmelsen er ikke blevet anvendt, men foreslås videreført af hensyn til den præventive effekt bestemmelsen har i forhold til ejere og brugere af ejendommene, hvor installationerne eller fikspunkterne er placeret. Fikspunkter placeres i øvrigt, så de er til mindst mulig gene for ejeren af ejendommen, f.eks. på en husgavl.

Forsætlig udsendelse af radiostøj med det formål at blokere et navigationssignal fra eksempelvis en GPS-satellit (jamming) samt udsendelse af falske navigationssignaler med det formål at vildlede (spoofing) kan udgøre en alvorlig trussel mod driften af den geodætiske infrastruktur. Imidlertid er disse forhold allerede reguleret i eksisterende lovgivning i lov om radiofrekvenser, hvorfor lovforslagets § 18 ikke indeholder bestemmelser herom.

Der henvises til lovforslagets §§ 3-4 og § 18 og bemærkningerne hertil.

2.3. Landkortlægning

2.3.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse om landkortlægning findes i lov om Geodatastyrelsen § 2, stk. 1, nr. 1.

Landkortlægningen er en geografisk stedfæstelse af fysiske objekter på landterritoriet, som opfylder en lang række formål fra at kunne afgrænse og forsvare landets territoriale rettigheder, orientere sig i landskabet, bevæge sig fra et sted til et andet, planlægge og beslutte byudvikling, infrastruktur og forsyningsnet, til at kunne undersøge og reagere på forandringer i det naturlige miljø, etablere et beredskab til at forebygge skader på liv og ejendom, fremme en effektiv offentlig forvaltning, optimere vækstvilkårene for private virksomheder og forbedre befolkningens udfoldelsesmuligheder.

En retvisende landkortlægning udgør sammen med søkortlægningen en af de grundlæggende byggesten i et moderne samfund, og geografiske data indgår overalt i de beslutninger, som træffes af myndigheder, virksomheder, organisationer og borgere, og i den videnopbygning, som finder sted på landets universiteter og læreanstalter.

Landkortlægningen omfatter opmåling, indsamling, bearbejdning, lagring og distribution af data. På grund af de stadige ændringer i bl.a. landets topografi, udviklingen i såvel private virksomheders og den offentlige forvaltnings behov samt nye teknologiske muligheder, er landkortlægningen en stedsevarende opgave med løbende behov for ajourføring og justering af kravene til kvaliteten, organiseringen og præsentationen af data.

Udviklingen er i de senere år gået fra et fokus på kortlægning med henblik på udgivelse af traditionelle papirkort og digitale kort til fokus på indsamling, bearbejdning og distribution af stedbemt information med it-systemer, som understøtter den offentlige forvaltning. Det har sammen med ønsket om en effektivisering af selve kortlægningen bl.a. været drivkraften i GeoDanmark samarbejdet mellem staten og kommunerne om ajourføring og distribution af en stor samling af datasæt, som tilsammen udgør de grundlæggende landkortdata.

GeoDanmark er et samarbejde mellem staten og kommunerne om en grundlæggende landkortlægning af hele landet. Samarbejdet er forankret i en forening, der ledes af en bestyrelse og et repræsentantskab. Foreningens medlemmer er alle kommunerne samt Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Den daglige drift varetages af et fællessekretariat delt mellem KL og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. For at sikre den ensartede kortlægning af landet aftales bl.a. dataspecifikationer, udvikling og drift af systemunderstøttelse samt ajourføring og distribution af data og den tilhørende finansiering heraf. Samarbejdet skal sikre, at der ligger klare aftaler om kvalitet, aktualitet og adgang til data til grund for forvaltningen i kommunerne og staten og for de stedbemte informationer, der indgår i borger- og virksomhedsrettede tjenester.

Landkortlægningen består ud over de grundlæggende landkortdata også af de historiske baggrundskort, ortofotos (særlige luftfoto), Danmarks Højdemodel, m.m. De historiske baggrundskort, der er scannet og stilles digitalt til rådighed, anvendes sammen med ortofotos og Danmarks Højdemodel til en lang række myndighedsopgaver især i relation til arealforvaltning, naturbeskyttelse, fysisk planlægning, skatteforvaltning og vandløbsadministration. Højdemodellen har sammen med de afledte hydrologiske højdemodeller vist sig uundværlig i arbejdet med beredskab mod og forebyggelse af oversvømmelser i forbindelse med ekstreme vejr-situationer. Højdemodellen anvendes også i forbindelse med planlægningen og udførelsen af bygge- og anlægsarbejder og ved arkæologiske forundersøgelser.

Registrene understøtter på denne måde hver for sig eller i forskellige kombinationer en lang række opgaver, som løses af andre offentlige myndigheder, f.eks. vandløbsadministration eller kommune- og lokalplanlægning.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering udfører kortlægningsopgaver for forsvaret og det koordinerede myndighedsberedskab og varetager opgaver i relation til fastlæggelse af Rigsfællesskabets territoriale grænser samt vedligehold af grænserne i samarbejde med de tyske myndigheder

Landkortlægningen indgår som et centralt element i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og i Grunddataprogrammet. Der er derfor med hjemmel i lov om Geodatastyrelsen udstedt en bekendtgørelse for at stille disse data frit til rådighed, jf. bekendtgørelse nr. 1430 af 23. december 2012 om fri anvendelse af data. Ligeledes er der udstedt en bekendtgørelse, der stiller statslige landkortdata om Grønland frit til rådighed, jf. bekendtgørelse nr. 1796 af 18. december 2015 om fri anvendelse af data om Grønland.

De stedbestede informationer, der er resultatet af kortlægningen, og de bagved liggende registre stilles offentligt til rådighed gennem Styrelsens for Dataforsynings og Effektiviserings distributionssystemer, f.eks. Kortforsyningen, jf. også nedenfor under pkt. 2.7.1. om adgang til data og 2.8.1. om distribution af data. Visse af registrene kan indeholde personoplysninger, hvorfor bestemmelserne i persondataloven skal overholdes både ved styrelsens første behandling af data og ved efterfølgende behandlinger af data, jf. nedenfor under pkt. 2.7.1.

Til understøttelse af de mange og meget forskellige behov samles data i kortværk, der visualiserer eller præsenterer informationerne digitalt målrettet bestemt formål.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforslagets § 5 vil videreføre gældende ret om varetagelsen af landkortlægning. Det foreslås således, at energi-, forsynings- og klimaministeren får ansvaret for myndighedsopgaven med at varetage landkortlægningen til de mange formål, som denne anvendes til.

I lovforslagets § 5, stk. 2, foreslås indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til efter forhandling med berørte myndigheder at fastsætte regler for de registre, som ministeren har ansvaret for, herunder Danmarks Højdemodel, ortofotos eller Danske Stednavne. Ministeren kan fastsætte regler om bl.a. indberetningen til registrene eller ajourføring af de indberettede data, eller hvilket format data skal have. Hjemlen vil især blive anvendt i forbindelse med grunddataprogrammet for at sikre bedre data og større aktualitet af disse data, sådan at det kan

sikres, at data kan sammenstilles. Dette vil øge nytteværdien af data og gøre dem mere aktuelle at anvende.

Hjemlen kan efter aftale med kommunerne også udnyttes til at fastsætte regler for de registre, som er omfattet af GeoDanmark samarbejdet.

Der henvises til lovforslagets § 5 og bemærkningerne hertil.

2.4. Opmåling og fremstilling af søkort samt tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland

2.4.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om søopmåling og fremstilling af søkort samt tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland findes i lov om Geodatastyrelsen § 2, stk. 1, nr. 1, og §§ 4 og 4 a og § 7 a.

Opgaven med at fremstille søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland (kortlægge farvandene) blev ved kongelig resolution af 10. september 1987 overført til det daværende Boligministerium, da Søkortarkivet blev flyttet til Kort- og Matrikelstyrelsen ved dannelsen af denne i 1989. Myndighedsopgaven omfatter fremstilling og vedligeholdelse af søkort, beregnet til at sejle efter, over farvandene. Opgaven med at opmåle farvandene blev overført ved kongelig resolution af 3. oktober 2011, hvor Farvandsvæsenet blev nedlagt, og dets opgaver blev overført til andre myndigheder. Indtil oktober 2011 leverede Farvandsvæsenet de opmålte dybde data til styrelsen, hvorefter styrelsen fremstillede de officielle søkort med dybder (lodskud) og dybdekurver m.m.

Ifølge kapitel V, regel 2, i SOLAS-konventionen (Safety of Life at Sea Convention), som Danmark har tiltrådt, defineres et søkort eller nautisk publikation som et specielt fremstillet kort eller bog eller en specielt udarbejdet database, hvorfra et sådant kort eller bog kan uddrages, som er udstedt officielt af eller efter bemyndigelse fra en regering, et autoriseret hydrografisk kontor eller en anden relevant regeringsinstitution, og som er udarbejdet med henblik på at opfylde kravene til maritim navigation. Et søkort kan være et papirsøkort eller et elektronisk søkort.

I samme kapitels regel 9 er det fastsat, at myndighederne skal opmåle statens søterritorium, fremstille og udgive søkort og andre nautiske publikationer, udgive søkortrettelser eller Efterretninger for Søfarende, så søkort og nautiske publikationer kan ajourføres, og levere datahåndteringssystemer, der kan understøtte opgaverne. Efter havretskonventionen artikel 22 er kyststaten forpligtet til at offentliggøre sejlruiter og trafiksepareringer i behørigt offentliggjorte søkort. Endelig er det i henhold til Udenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 242 af 21. april 1999 om afgrænsning af Danmarks søterritorium Geodatastyrelsens opgave at indføre basislinjer og ydergrænser for det ydre territorialfarvand i søkortene.

Efter lov om Geodatastyrelsen § 4, stk. 1, har Geodatastyrelsen som led i ansvaret for fremstilling af søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland eneret til denne opgave. Eneretten er i sin tid givet til Søkortarkivet.

Baggrunden for eneretten til at fremstille søkort er først og fremmest sejladsikkerheden. Formålet er at sikre, at farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland opmåles, og der fremstilles søkort, og at søkortene ajourføres med hjælp fra relevante myndigheder, der skal indberette

oplysninger til brug for ajourføringen. Eneretten vil samtidig sikre, at alle fartøjer sejler på ensartede, officielle og ajourførte søkort. Søkortmyndigheden, som i Danmark er Geodatastyrelsen, skal kortlægge alle dele af kyststatens farvande. Søkortmyndigheden kan dog prioritere sin indsats der, hvor det er vigtigst, at der bliver målt op og fremstillet ajourførte søkort, eller hvor søkortmyndighederne er forpligtet til at måle op og ajourføre søkortene. Helcom deklARATIONEN, der gælder for Østersøen, er et eksempel på en sådan forpligtelse.

Geodatastyrelsens søkort er beskyttet af ophavsret og er endvidere beskyttet af en stedsevarende beskyttelse i plakat ang. efterstikning af søkort fra 1816, jf. ophavsretslovens § 92. Dette er blevet fastslået i U2014.1396H af 6. februar 2014.

Geodatastyrelsen indgår i en række internationale samarbejder på området for at sikre, at arbejdet med at fremstille søkort bliver standardiseret, så det bliver lettere at anvende søkort på skibe og sikre større sikkerhed under sejladsen. For eksempel vedtager International Hydrographic Organization (IHO) internationale symboler og standarder til søkort, som derved kan gøre det lettere at forstå og anvende et søkort, fordi symbolet bruges i alle internationale søkort, uanset hvilken kyststat det internationale søkort er udgivet af.

Geodatastyrelsen har ansvaret for at offentliggøre Søkortrettelser og andre nautiske publikationer. Søkortrettelser udgives regelmæssigt og indeholder de vigtigste rettelser, som brugere af søkort selv kan indføre i deres søkort, og de bruges til at opdatere de elektroniske søkort regelmæssigt. Når rettelserne er blevet for omfattende eller mange eller en enkelt rettelse er så omfattende, at det ikke er forsvarligt at udsende den som en rettelse, udgives der en ny udgave af søkortet, og den tidligere udgave bliver annulleret. De nautiske publikationer skal hjælpe de sejlende med at sejle sikkert, f.eks. Den danske Havnelods.

For at sikre, at Geodatastyrelsen til brug for fremstillingen og opdateringen af søkort kan få oplysninger om aktiviteter i farvandene er det i bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande en bestemmelse om, at den ansvarlige for en aktivitet skal indberette informationer og tegningsmateriale til styrelsen, når en aktivitet medfører, at officielle søkort, havneplaner eller beskrivelser i nautiske publikationer må opdateres. Ligeledes er der i vejledning nr. 6 af 23. januar 2002 om inddæmning og opfyldning på søterritoriet en bestemmelse om, at der skal indsendes materiale til styrelsen, når arbejdet er færdigt.

I overensstemmelse med SOLAS konventionens kapitel 5, regel 9 og havretskonventionen er det tillige i lov om Geodatastyrelsen § 4, stk. 1, fastsat, at Geodatastyrelsen kan gennemføre søopmåling, der er en systematisk indsamling af dybder og informationer om havbunden, til brug for produktionen af søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland. Farvandene omfatter søterritoriet og den eksklusive økonomiske zone, ved Færøerne indtil videre dog kun søterritoriet. Den praktiske del i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af søopmålingen bliver udført i samarbejde med Forsvarsministeriet i henhold til den gældende driftsaftale mellem parterne, hvoraf det fremgår, at styrelsen har ansvaret for søopmåling og kortlægning, og at Forsvarsministeriet stiller opmålingsskibe og personale til rådighed for søopmålingen.

Ifølge den gældende lov om Geodatastyrelsens § 4, stk. 2, kan Geodatastyrelsen efter udtalelse fra Forsvarsministeriet bemyndige andre til på styrelsens vegne at gennemføre søopmåling med henblik

på fremstilling af søkort. Hjemlen er blevet anvendt til at tillade et firma på Færøerne at søopmåle farvandene omkring Færøerne til brug for styrelsens fremstilling af søkort.

Geodatastyrelsen har siden 2011 haft opgaven med at give skibe tilladelse til søopmåling i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland til andre formål end kortlægning. Dette kan for eksempel være opmåling i forbindelse med anlæg af havne, brobyggeri eller opførelse af vindmøller på havet. Skibe, der ønsker at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland skal derfor ansøge om dette. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om formålet med opmålingen. Loven indeholder en hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om ansøgningens udformning og vilkår, der kan knyttes til tilladelser. Hjemlen er ikke blevet anvendt. I stedet har styrelsen fastsat retningslinjer for ansøgningen. Styrelsen indhenter en udtalelse fra Forsvarsministeriet, før den enkelte tilladelse gives. Dette er en videreførelse af praksis, der stammer tilbage fra Farvandsvæsenet.

Havnemyndigheder, der selv varetager opmålingen af havnens områder, kan gøre dette uden særlig tilladelse. Statslige myndigheder, som foretager søopmåling i forbindelse med deres myndighedsudøvelse, kan tillige gøre dette uden tilladelse. Opmålingen skal indberettes, hvis det skal være en del af ajourføringen af søkort. Havnemyndighedernes regelmæssige opmålinger i forbindelse med oprensning skal derimod ikke indberettes.

Afgørelser om tilladelser til opmåling kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Endelig er der i lov om Geodatastyrelsen § 7 a indsat en bødebestemmelse, hvorefter den, der ikke indhenter en tilladelse til søopmåling, før en sådan bliver sat i gang, kan straffes med bøde. Dette skyldes statens højhedsret til søterritoriet samt statens interesse i at vide, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor søopmålingen finder sted.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Lovforslagets §§ 6-8 samt § 17 indeholder bestemmelser om søopmåling, kortlægning af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, samt tilladelse til søopmåling og viderefører i det væsentligste gældende ret. Der indsættes således to nye hjemler, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om registre, § 6, stk. 3, og indberetning af informationer og tegninger af områder omfattet af aktiviteter i farvandene, § 6, stk. 4.

Med lovforslagets § 6, stk. 1 foreslås, at gældende ret videreføres i den nye lov. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal fortsat varetage kortlægningen af de danske, færøske og grønlandske farvande. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal således sikre, at der fremstilles søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og at statens forpligtelser om fremstilling af søkort og indholdet i søkort i henhold til SOLAS konventionen og havretskonventionen overholdes, jf. oven for under 2.4.1. om gældende ret.

Endvidere foreslås det i § 6, stk. 2, at gældende ret, om at energi-, forsynings- og klimaministeren har eneret til fremstilling af søkort, videreføres. I henhold til SOLAS-konventionen skal alle skibe sejle på basis af søkort, der som nævnt oven for i pkt. 2.4.1, er et kort fremstillet af eller på vegne af søkortmyndigheden. Alle skibe er derfor i henhold til konventionen forpligtet til at sejle på basis af de søkort, som energi-, forsynings- og klimaministeren fremstiller.

Eneretten til at fremstille søkort skyldes først og fremmest hensynet til sejladssikkerheden. Energi-, forsynings- og klimaministeren skal sikre, at farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland opmåles, og at der fremstilles søkort, og at søkortene ajourføres. Og det skal endvidere sikres, at andre myndigheder indberetter oplysninger til brug for ajourføringen af søkort. Eneretten vil samtidig sikre, at fartøjer sejler på ensartede, officielle og ajourførte søkort. Dette gælder også for de farvande, der ikke besejles ofte, og hvor der derfor ikke er noget stort indtægtsgrundlag for fremstillingen af søkort, f.eks. farvandene omkring Færøerne og Grønland. Eneretten bidrager til at sikre dækning af omkostningerne hertil. Eneretten til fremstilling af søkort er også begrundet i beskyttelsen af statens højhedsret og interesse i at undgå fremmede magters søopmåling af de danske farvande.

Energi-, forsynings- og klimaministeren indgår i en række internationale samarbejder på området for at sikre, at arbejdet med at fremstille søkort forbliver standardiseret, så det bliver lettere at anvende søkort på skibe over alt i verden og sikre større sejladssikkerhed. For eksempel vedtager International Hydrographic Organization (IHO) internationale symboler og standarder til søkort, som derved kan gøre det lettere at forstå og anvende et søkort, fordi symbolet og standarden bruges i alle internationale søkort, uanset hvilken kyststat søkortet er udgivet af. Det foreslås i lovforslagets § 12, stk. 2, at ministeren som led i sin samordningsbeføjelse kan samarbejde med internationale organisationer om fastlæggelsen af standarder osv. Det forventes, at ministeren vil bruge denne hjemmel f.eks. i dette arbejde.

I lovforslagets § 6, stk. 3, foreslås indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om registre efter forhandling med berørte myndigheder. Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler om f.eks. dybdedatabasen, der er en database over dybder i farvandene og øvrige søkortrelevante registre.

Bestemmelsen foreslås indsat, fordi der kan være behov for at ensrette de indberetninger, ministeren skal modtage, for at data kan sammenstilles, og sejladssikkerheden kan øges. Hjemlen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om dataformat eller lignende for data, der skal registreres i de berørte registre. Reglerne i bekendtgørelsen vil blive fastsat efter forhandling med de myndigheder, der kan blive berørt af bestemmelserne.

I lovforslagets § 6, stk. 4, foreslås indført en hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorefter den, der udfører aktiviteter i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland skal indlevere informationer og tegninger over området, hvor aktiviteten er udført, til ministeren til brug for fremstillingen af søkort. Forpligtelsen til at indberette disse informationer findes allerede i dag med henblik på opdatering af søkort af hensyn til sejladssikkerheden. Forslaget sigter alene mod, at hjemmelsgrundlaget til at sikre offentligheden adgang til nøjagtige informationer om aktiviteter i farvandene udvides til også at omfatte hensynet til etablering af tværoffentlige forvaltningsgrundlag.

Med lovforslagets § 7, stk. 1, foreslås gældende ret videreført, således at det er energi-, forsynings- og klimaministeren, der skal varetage myndighedsopgaven med at foretage søopmåling af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland i samarbejde med Forsvarsministeriet. Farvandene omfatter søterritoriet og den eksklusive økonomiske zone, ved Færøerne indtil videre dog kun søterritoriet. Planlægningen og gennemførelsen af søopmålingen vil fortsat blive udført i samarbejde med Forsvarsministeriet i henhold til den gældende driftsaftale mellem parterne. Det foreslås endvidere, at den gældende retsstilling om, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter

udtalelse fra Forsvarsministeriet kan bemyndige andre til at gennemføre søopmåling med henblik på fremstilling af søkort, videreføres. Bestemmelsen er hidtil kun blevet anvendt til at tillade et færøsk firma at måle op til brug for Geodatastyrelsens kortlægning af farvandene omkring Færøerne.

Det foreslås endvidere, at lovforslagets § 8, stk. 1 viderefører gældende ret om, at et skib, der ønsker at opmåle i danske, færøske og grønlandske farvande, skal ansøge om dette hos energi-, forsynings- og klimaministeren. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om formålet med opmålingen. Det foreslås derfor, at der i stk. 3 indsættes en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om ansøgningernes udformning og om vilkår, der kan knyttes til tilladelser. Der vil fortsat skulle indhentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet, før den enkelte tilladelse gives. Dette er en videreførelse af praksis.

Hjemlen kan anvendes til at fastsætte regler, der svarer til de retningslinjer, der i dag er gældende og var gældende, da Farvandsvæsenet gav tilladelse til søopmåling til andre formål end kortlægning. Hjemlen er indtil nu kun blevet anvendt til at fastsætte retningslinjer for ansøgningerne. Hvis hjemlen bliver udmøntet, forventes det, at det er de gældende retningslinjer, der bliver indsat i en bekendtgørelse.

Havnemyndigheder, der selv varetager opmålingen af havnens områder, kan fortsat gøre dette uden særlig tilladelse. Statslige myndigheder, som foretager søopmåling i forbindelse med deres myndighedsopgaver, vil endvidere fortsat kunne gøre dette uden tilladelse. Opmålingen vil fortsat skulle indberettes til energi-, forsynings- og klimaministeren efter endt opmåling. Havnemyndigheden vil dog fortsat kunne opmåle til brug for oprensning i havneområdet, uden at dette skal indberettes til ministeren.

Baggrunden for, at der kræves tilladelse til at opmåle i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, er sikkerhedsmæssige hensyn, idet der er områder i farvandene, hvor særlige nationale beskyttelsesinteresser gør sig gældende. Hertil kommer statens højhedsret til søterritoriet, statens forpligtelse til og eneret til at fremstille søkort, samt statens interesse i at vide, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor opmålingerne finder sted.

Det foreslås i stk. 2, at gældende ret, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelser om tilladelser til opmåling ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, videreføres. Begrundelsen for den manglende klageadgang er, at en tilladelse kun vil blive givet, hvis opmålingen eller formålet med opmålingen ikke er i strid med nationale beskyttelsesinteresser, hvorfor der indhentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet.

Endelig foreslås det, at lovforslagets § 17 viderefører gældende ret om, at enhver, der foretager søopmåling uden en tilladelse, kan straffes med bøde. Bestemmelsen har endnu ikke været anvendt, men foreslås videreført uændret, for at sikre, at virksomheder, der ønsker at opmåle i danske farvande, ansøger om tilladelse, før de opmåler i farvandene. De kan straffes med bøde, hvis de undlader at ansøge om tilladelsen. Dette vil være med til at sikre, at myndighederne bliver orienteret, før skibe begynder på en søopmåling, så staten kan beskytte sine nationale beskyttelsesinteresser og vil få viden om, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor de opmåler.

Der henvises til lovforslagets §§ 6-8 og § 17 og bemærkningerne hertil.

2.5. Infrastrukturen for stedbestedt information

2.5.1. Gældende ret

Infrastrukturen for stedbestedt information defineres som ”de standarder, teknologier, politikker og aftaler, der er relevante for at indsamle, bearbejde, lagre og distribuere stedbestedt information, og som fremmer interoperabilitet og nyttiggørelse af data”. Infrastrukturen udgør således rammebetingelserne for håndteringen af stedbestedte data.

Målet for det tværoffentlige samarbejde om udvikling af infrastrukturen er at nyttiggøre stedbestedte informationer, ved at data bringes til at kunne bidrage til en sammenhængende digitalisering på tværs af den offentlige sektor, højne kvalitet og effektivitet i den offentlige opgavevaretagelse, bedre beslutningsgrundlag og forbedrede rammevilkår og innovationsmuligheder for virksomhederne og borgerne.

Indførelsen i 2009 af generelle bestemmelser i lov om infrastruktur for geografisk information, som gennemfører direktivet om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire), imødekom de efterfølgende års markant øgede politiske fokus på digitale løsningers potentiale for økonomisk vækst og effektiv offentlig forvaltning. En forudsætning for en vellykket digitalisering af den offentlige sektor er pålidelige data og af en sammenhængende infrastruktur for geografisk information.

Loven giver energi-, forsynings- og klimaministeren hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der er omfattet af loven, om tekniske ordninger for interoperabilitet og harmonisering af geodatasæt og tjenester samt hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der kan anvendes af den offentlige forvaltning som fælles grundlag for fællesoffentlige administrationsgrundlag. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for infrastrukturen for geografisk information.

Både Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Geodatastyrelsen deltager aktivt i forbindelse med udviklingen og gennemførelsen af en række fællesoffentlige initiativer både med henblik på at indsamle, bearbejde og distribuere stedbestedt information i infrastrukturen, men også på at udvikle de it-systemer, tjenester, aftaler og beslutningsstrukturer, som er helt nødvendige for at kunne stille velfungerende, effektive, kvalitetssikrede og pålidelige digitale tjenester til rådighed for den tværoffentlige opgavevaretagelse, herunder også tjenester, der er målrettet virksomheder og borgere.

Udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information sker bl.a. som en integreret del af

- det tætte samarbejde med landets kommuner om tilvejebringelse af grundlæggende landkortdata organiseret i ”GeoDanmark”,
- grunddataprogrammet, som bl.a. omfatter fri adgang til geografiske data, modernisering af ejendomsdata, adresser, stednavne og administrative grænser, en ny højdemodel, vandforvaltningsdata, nye hydrologiske højdemodeller og fælles distribution af offentlige grunddata.
- den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, som for perioden 2016-2020 bl.a. omfatter infrastruktur for positionerings- og navigationsdata, fælles data om terræn, klima og vand samt udveksling af data om nedgravet infrastruktur.
- samarbejdet mellem de maritime myndigheder om etablering af en infrastruktur for marine stedbestedte informationer (Marin SDI).

- opbygningen af den nationale infrastruktur for stedbestedt information, som Danmark er forpligtet til i henhold til direktivet om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire-direktivet).

Der er også etableret samarbejder om temaspecifikke infrastrukturer, som understøtter tværoffentlige opgaver, herunder et samarbejde mellem forsvaret, Politiet, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering om anvendelse af geodata i det koordinerede myndighedsberedskab og det ovennævnte samarbejde mellem de 12 myndigheder, som har opgaver på det marine område, og hvor formålet med en Marin SDI er at sikre, at myndighederne anvender de samme data og i øvrigt distribuerer deres data, så man kan få adgang hertil og på en sådan måde, at data kan sammenstilles alt efter behovet.

I EU danner INSPIRE-direktivet rammen for opbygningen af en fælles europæisk infrastruktur for stedbestedt information til gavn for både den offentlige og private sektor. Direktivet er et miljødirektiv, og det er afgrænset til at omfatte de i direktivets bilag nævnte datasæt, der har betydning for miljøpolitikken i EU.

Danmark deltager også i andre internationale samarbejder om udvikling af infrastrukturer for stedbestedt information bl.a.:

- Arctic Spatial Data Infrastructure (Arctic SDI), som bl.a. understøtter arbejdet i Arktisk Råd
- United Nations Global Geospatial Information Management (UN-GGIM), som skal understøtte FN's globale operationer og initiativer, herunder 2030 Dagsordenen for Bæredygtig Udvikling
- International Organization for Standardization (ISO) og Open Geospatial Consortium (OGC), der som standardiseringsorganisationer fremmer mulighederne for udveksling og anvendelse af data til anvendelse af land og marine data.
- International Hydrographic Organization (IHO), der har nedsat en række arbejdsgrupper vedr. harmonisering, standardisering og infrastruktur for marine data.

For at fremme en dialog om centrale problemstillinger for udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information i overensstemmelse med INSPIRE-direktivet har energi-, forsynings- og klimaministeren efter § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information nedsat et udvalg, der kan afgive indstillinger om tiltag til fremme af infrastrukturen og bistår ved gennemførelsen og anvendelsen heraf. Udvalget bistår samtidig ministeren ved kontakten med Kommissionen om opbygningen af en infrastruktur for geografisk information i EU. Udvalget består af repræsentanter for virksomheder, universiteterne, kommunerne, regionerne og statslige styrelser.

Til infrastrukturen hører endvidere de registre, der bidrager til, at data kan sammenstilles. Disse registre skal gøre det muligt at sammenstille data på tværs af myndigheder og dermed øge datas nytteværdi. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har bl.a. ansvaret for registrene Danmarks Administrative Geografiske Inddelinger (DAGI) og Danske Stednavne. DAGI er et register, hvori forskellige grænser og inddelinger i landet registreres, f.eks. sogne, kommuner, valg og postnumre. Inddelingerne sker i samarbejde med andre offentlige myndigheder. Danske Stednavne er et register over stednavne i landet og afgrænsningen af området. Indmeldingen af navne til registret sker oftest i et samarbejde med andre myndigheder.

Bestemmelserne om stedbestedt infrastruktur skal ses i sammenhæng med samordningsbeføjelsen i § 3 i lov om Geodatastyrelsen, som omfatter ansvaret for og bemyndigelsen til at koordinere og

fastlægge standarder og normer for offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestede oplysninger i Danmark, jf. pkt. 2.6.1.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

De gældende bestemmelser om den overordnede infrastruktur for stedbestedt information blev indført i 2009 i forbindelse med gennemførelsen af direktivet om opbygning af en geografisk infrastruktur i Det Europæiske Fællesskab (Inspire). Bestemmelserne om infrastruktur for stedbestedt information findes i lov om infrastruktur for geografisk information § 1, stk. 2, § 3, stk. 3 og § 9 samt i lov om Geodatastyrelsen § 2, stk. 1, nr. 3.

Det foreslås i § 9, stk. 1, at energi-, forsynings- og klimaministeren har ansvaret for at forestå og varetage koordinationen af infrastrukturen for stedbestedt information, således forstået at ministeren har ansvaret for at forestå udviklingen af rammerne for infrastrukturen i et samarbejde med de mange aktører, der bidrager til infrastrukturen med data, tjenester og værktøjer samt anvenderne.

I § 9, stk. 2 foreslås det, at et rådgivende udvalg vil skulle bistå energi-, forsynings- og klimaministeren i overvågningen, udviklingen og koordinationen af infrastrukturen. Det rådgivende udvalg vil blive nedsat, så det som minimum opfylder betingelserne for det samordningsudvalg, der er nedsat efter § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information, herunder også i dets sammensætning af medlemmer. Formålet er, at udvalget kan varetage opgaverne også efter denne lov, herunder bistå ministeren ved kontakten til Kommissionen i forbindelse med opbygningen af Det Europæiske Fællesskabs' infrastruktur for geografisk information. Det rådgivende udvalgs arbejdsopgaver og sammensætning vil fremgå af dets forretningsorden.

Det foreslås endvidere i § 9, stk. 3, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan nedsætte og indgå i andre udvalg og samarbejder om etablering og drift af sektor- og temaspecifikke infrastrukturer for stedbestedt information. Det vil bl.a. dreje sig om de udvalg og samarbejder, der udspringer af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, samarbejder om f.eks. det koordinerede myndighedsberedskab, en infrastruktur for marin stedbestedt information og GeoDanmark samarbejdet med kommunerne. Baggrunden for bestemmelsen er, at infrastrukturen eller dele heraf kun kan opbygges i et tæt samarbejde med en bestemt kreds af myndigheder.

I lovforslagets § 10 foreslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information kan fastsætte regler for udformningen og anvendelsen af stedbestede informationer, som indgår i fællesoffentlige administrationsgrundlag. Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af en eksisterende bestemmelse i lov om geografisk infrastruktur § 9, hvorefter ministeren efter forhandling med relevante ministre, kan fastsætte regler om, hvilke geodatasæt der kan anvendes af den offentlige forvaltning som grundlag for digital forvaltning, samt lov om Geodatastyrelsen § 3, stk. 2, hvorefter der – efter forhandling med berørte offentlige myndigheder og private organisationer – kan fastlægge standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlige registrering af stedbestede informationer.

Den foreslåede § 10 vil medvirke til, at aftaler i forbindelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, herunder om grunddata og tværoffentlige forvaltningssystemer, kan udmøntes i bestemmelser. Dette kan bl.a. være bestemmelser om obligatorisk anvendelse af datasæt, fastsættelse af standarder for data, herunder metadata, og tjenester, datakvalitet eller -ajourføring, om adgang til data og informationer samt serviceniveau for distribution. Formålet er at

sikre troværdighed og pålidelighed omkring de data og systemer, som danner fundamentet for fællesoffentlige administrationsgrundlag, og en effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer samt at sikre, at data og informationer kan sammenstilles og dermed øge nytteværdien af disse.

I lovforslagets § 11 samles reglerne om registre, som er af væsentlig betydning for infrastrukturen for stedbestedt information. Lovforslagets § 11, stk. 1, præciserer, at de registre, som er omfattet af kortlægningsopgaverne i henhold til loven, også omfatter registre, der gør det muligt at sammenstille forskellige datasæt som f.eks. Danmark Administrative Geografiske Inddeling (DAGI), Danske Stednavne, register over faste ejendommers ejere (Ejerfortegnelsen) og register over faste ejendommers beliggenhedsadresse. Bestemmelsen giver ministeren hjemmel til at oprette, vedligeholde og distribuere disse registre.

I stk. 2 foreslås det at indsætte bestemmelserne fra lov om Geodatastyrelsen §§ 4 b og 4 c om registrene for faste ejendommers ejere (Ejerfortegnelsen) og beliggenhedsadresse. Bestemmelserne forventes indsat i lov om Geodatastyrelsen i forbindelse med Folketingets behandling af lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen, lov om Geodatastyrelsen, lov om tinglysning og forskellige andre love (effektivisering af ejendomsregistrering og -forvaltning m.v.) i efterårssamlingen 2016. Bestemmelserne omfatter en hjemmel til at fastsætte nærmere regler om validering, ajourføring og indberetning til registret for faste ejendommers ejere og hjemmel til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens mulighed for at tildele en fast ejendom en anden beliggenhedsadresse end den, der fremgår af energi-, forsynings- og klimaministerens register. Forslaget er en konsekvens af forslaget om ophævelsen af lov om Geodatastyrelsen.

Efter lovforslagets § 11, stk. 3 kan energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte regler om de andre særlige registre, herunder myndigheders indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og f.eks. hvilket format data skal have. Formålet med bestemmelsen er at kunne udmønte politiske og fællesoffentlige aftaler om grunddata og fælles administrationsgrundlag og fastsætte regler, hvor specifikke krav til et registers datakvalitet og ajourføring, er afgørende for en eller flere fællesoffentlige løsninger. Som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt informationer kan det f.eks. dreje sig om nye registre for vejdata, vanddata eller marine data, og konkret kan det betyde, at der fastsættes regler om, at myndighederne skal indberette data i et bestemt format eller lignende, så dataene kan sammenstilles og dermed anvendes med data i andre registre.

Lovforslagets kapitel 5 skal kun gælde for Danmark, idet Færøerne og Grønland selv har ansvaret for deres infrastruktur for stedbestedt information. Energi-, forsynings- og klimaministeren vil dog fortsat varetage internationale samarbejder på vegne af Rigsfællesskabet.

For at understrege, at det med lovforslaget er hensigten at samle bestemmelserne for Danmark om stedbestedt information i denne nye "Lov om stedbestedt information" foreslås det i lovforslagets § 21 som en konsekvens heraf, at titlen på "Lov om infrastruktur for geografisk information" ændres til "Lov om infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire)". Dette skal gøre det tydeligere, at der er forskel på de regler, der gælder for den infrastruktur, der fastsættes regler om i lovforslaget i forhold til den infrastruktur, der opbygges efter INSPIRE-direktivet.

Der henvises til lovforslagets §§ 9-11 og bemærkningerne hertil.

2.6. Samordningsbeføjelsen

2.6.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om samordning og koordination følger af lov om Geodatastyrelsen § 3. Bestemmelserne er indført i 1988, hvor der blev lagt vægt på et akut behov for gennem tværoffentligt og offentligt/privat samarbejde at øge samordningen af den offentlige kortproduktion både praktisk og teknisk, bl.a. for at undgå dobbeltarbejde og udnytte mulighederne for i fællesskab at kunne løse opgaverne og anvende resultaterne, herunder i offentlige digitale løsninger.

Bestemmelserne om samordning skal ses i sammenhæng med ansvaret for at forestå og udvikle infrastrukturen for stedbestedt information, som indgår i ændringen af loven i 2008, der gennemfører direktivet om infrastruktur for geografisk information (Inspire-direktivet), jf. ovenfor under 2.5.1.

Der kan efter forhandling med de berørte offentlige myndigheder og private organisationer fastlægges standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlig registrering af stedbestede oplysninger. Som en forudsætning for at kunne samordne og koordinere dette område kan offentlige myndigheder og institutioner samt koncessionerede selskaber anmodes om oplysninger om igangværende og påtænkte aktiviteter.

Samordningen foregår i praksis dels gennem samordningsudvalget, der er nedsat i henhold til § 10 i lov om infrastruktur for geografisk information, dels gennem en række tværoffentlige samarbejder og udvalg, hvoraf særligt bør fremhæves GeoDanmark samarbejdet med kommunerne, den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, herunder grunddataprogrammet, Marin SDI samarbejdet med 11 styrelser, som har marine opgaver, og samarbejdet med Forsvaret, Beredskabet og Politiet.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslaget foreslås de gældende regler videreført. I den foreslåede § 12, stk. 1 præciseres samordningsopgaven til at omfatte den geodætiske infrastruktur, landkortlægning, søkortlægning, matriklen og infrastruktur for stedbestedt information samt anden offentlig registrering af stedbestede informationer.

Lovforslagets § 12, stk. 1, 2. punktum vil videreføre gældende praksis om udøvelsen af samordningsbeføjelsen. Med disse års øgede fokus på offentlige digitale tjenester er deltagelse i tværoffentlige samarbejder afgørende for at kunne forstå andres databehov og identificere, hvor bedre brug af offentlige stedbestede informationer kan komme samfundet til gode, og samarbejde om etablering af løsningerne nødvendigt for at kunne opnå et resultat og høste effekterne.

Lovforslagets § 12, stk. 2 bemyndiger energi-, forsynings- og klimaministeren til at fastsætte regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlige registrering af stedbestede informationer. Hjemlen har hidtil kun været anvendt vejledende. Beføjelsen er endvidere anvendt som grundlag for det samarbejde, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering indgår i sammen med kommunerne om etablering af grundlæggende landkortdata i GeoDanmark samarbejdet.

Fastsættelse af regler kan kun finde sted efter forudgående forhandling, og det foreslås, at det udover berørte myndigheder og private organisationer også omfatter internationale organisationer, idet mange standarder og normer i dag fastlægges i internationale organisationer som f.eks. den internationale standardiseringsorganisation ISO, Open Geospatial Consortium (OGC) og

International Hydrographic Organization (IHO). Hjemlen foreslås videreført af hensyn til muligheden for at kunne realisere tværoffentlige aftaler om digitalisering.

Af hensyn til at energi-, forsynings- og klimaministeren kan varetage sin samordningsopgave, foreslås der i § 12, stk. 3 en videreførelse af muligheden for, at offentlige myndigheder og institutioner samt koncessionerede selskaber efter anmodning skal give ministeren oplysning om igangværende og påtænkte opmålings-, kortlægnings- og registreringsaktiviteter.

For at sikre, at lovens bestemmelse om samordning og koordination fortsat kan anvendes for det matrikulære område er der i § 1, stk. 2 og § 22, nr. 1 indsat en bestemmelse om, at lovens kapitel 6 gælder for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden og søterritoriet.

2.7. Adgang til og betaling for data m.m.

2.7.1. Gældende ret

Efter de gældende bestemmelser om adgang til og betaling for data kan energi-, forsynings- og klimaministeren i henhold til lov om Geodatastyrelsen §§ 5 og 5 a beslutte, hvilke produkter der kan udbydes til salg, og hvilke data der kan stilles frit til rådighed.

Ved fastsættelsen af priserne på de produkter, der tages brugerbetaling for, skal budgetvejledningen og prisvejledningen følges. Endvidere skal bestemmelserne i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, lov om infrastruktur for geografisk information samt persondataloven overholdes, når data stilles til rådighed for andre offentlige myndigheder og for virksomheder og borgere. De tre love fastsætter regler for de offentlige myndigheders informationer og opstiller grænser for, hvad offentlige myndigheder kan gøre med sine data og stedbestede informationer.

Lov nr. 596 af 24. juni 2005, som ændret ved lov nr. 553 af 2. juni 2014, om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer fastsætter regler for behandling af anmodninger om videreanvendelsen af offentlige myndigheders informationer, herunder begrænsning for de vilkår, der kan stilles af offentlige myndigheder. Derudover fastsættes der regler om hvor meget en offentlig myndighed kan opkræve i betaling for de informationer, der videreanvendes, uden at der dog er et krav om, at der skal tages betaling for videreanvendelsen. Eventuelle fastsatte vilkår må ikke unødigt begrænse mulighederne for videreanvendelse og må ikke benyttes til at begrænse konkurrencen, jf. lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer § 4, stk. 2.

Stedbestede informationer omfattet af lov om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører Inspire-direktivet, skal stilles til rådighed via den infrastruktur, som loven foreskriver, og på de vilkår, der gælder for disse data, jf. også pkt. 2.5.1.

Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder for enhver form for oplysninger om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Stedbestedt information kan ved sammenkobling med andre registre, f.eks. matriklen sammen med tingbogen for fast ejendom, medføre identifikation af en person og kan derfor være personhenførbare. Tilsvarende kan oplysninger om ejendomme, f.eks. oplysninger om bygningen på ejendommen, være personoplysninger, jf. Datatilsynets afgørelse om videregivelse af ejendomsoplysninger til Energi Randers, j.nr. 2003-323-0101. Nogle af Geodatastyrelsens og Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings data og stedbestede informationer er almindelige ikke-følsomme oplysninger, som

er omfattet af behandlingsreglerne i persondatalovens § 6. Styrelserne stiller deres stedbestede information til rådighed for alle i henhold til persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 3, 5 og 6, hvorefter det er styrelsernes myndighedsopgave at kortlægge Danmark både på land og til søs og stille kortlægningen (data, registre og kortværk) til rådighed for andre offentlige myndigheder, private virksomheder og borgere. Opgaverne er reguleret i lov om Geodatastyrelsen. Styrelserne skal derfor sikre, at de overholder bestemmelserne i persondataloven, ligesom myndigheder, virksomheder og borgere, der videreanvender de personoplysninger, som styrelserne stiller til rådighed, skal overholde persondatalovens bestemmelser.

På den baggrund beslutter energi-, forsynings- og klimaministeren, hvilke produkter der kan udbydes til salg, og hvilke der stilles frit til rådighed, jf. § 5 a, stk. 1. Bekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 2015 om salg af Geodatastyrelsens produkter og ydelser m.m. og om betaling herfor, der er udstedt i medfør af lovens § 5, fastsætter bestemmelser om salg af produkter og ydelser m.m. og om betaling herfor.

Af bemærkningerne til lov om Kort- og Matrikelstyrelsen fra 1988 fremgår det, at brugerbetaling i en så udstrakt grad som muligt indgår som led i opgaven at fremme en effektiv og rationel statslig virksomhed på kort- og geodataområdet, også selv om produktfremstillingen er en myndighedsopgave. Brugerbetalingen kan dog nedsættes af hensyn til udførelsen af myndigheds-, forsknings- og uddannelsesopgaver, og der kan f.eks. leveres søkort til nedsat betaling af hensyn til sejladsikkerheden.

I september 2012 indgik regeringen og KL som led i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 en aftale om grunddata, hvorefter en stor del af disse data - de topografiske kort, grundlæggende landkortdata, matrikelkortet, Danmarks Højdemodel, historiske kort og fikspunktsdata – stilles frit til rådighed for alle. Aftalen er bl.a. udmøntet i lov nr. 1392 af 23. december 2012 om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen og forskellige andre love (fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling samt ændring af styrelsens navn) og en bekendtgørelse om fri anvendelse af data. I aftalen og implementeringen heraf indgår de grundlæggende landkortdata, som er omfattet af GeoDanmark samarbejdet mellem staten og kommunerne.

Efter 1. januar 2013 kan disse data anvendes frit af alle, såvel offentlige myndigheder, virksomheder og borgere. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering er derfor i gang med at udvikle og etablere et fællesoffentligt distributionssystem (Datafordeleren), som vil omfatte distribution af de frie stedbestede data. Her vil uden yderligere omkostninger være adgang til de frie grunddata. Formålet er at skabe rammerne omkring digitalisering og dermed mulighederne for at yde bedre service og effektivisere den offentlige sektor. Borgere og virksomheder kan anvende disse data til både ikke-kommercielle og kommercielle formål, og data kan i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer genanvendes til nye formål og til udvikling af nye produkter. Formålet er at forbedre rammerne for innovation i den private sektor og dermed skabe samfundsøkonomisk vækst. Data kan som udgangspunkt behandles og ændres på en hvilken som helst måde.

Som følge af lovændringen er en stor del af Geodatastyrelsens og Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings data stillet frit til rådighed for alle, og samtidig er brugerbetalingen tilsvarende reduceret. Søkort og andre marine data er ikke omfattet af aftalen om frie data, og der skal derfor fortsat tages brugerbetaling for søkort og data til brug for søkortlægning m.v. over de danske,

færøske og grønlandske farvande, ligesom der er andre betalingsbelagte data, f.eks. adgang til matrikulære måloplysninger.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslagets §§ 13 og 14 tilsigtes en videreførelse af gældende ret om, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, hvilke data, registre, kortværk og ydelser omfattet af lovens anvendelsesområde der kan udbydes til salg, og hvilke data, omfattet af lovens § 1, stk. 2, § 3, stk. 1, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1 og § 11, der kan anvendes frit. Med lovens § 1, stk. 2 omfatter bestemmelserne også lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet. Ministeren skal overholde reglerne i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, lov om infrastruktur for geografisk information og persondataloven, jf. ovenfor under pkt. 2.7.1., når ministeren fastsætter regler i henhold til §§ 13 og 14.

I lovforslagets § 13 foreslås, at den gældende bestemmelse ”produkter og ydelser”, ændres til data, registre, kortværk og ydelser indenfor lovens anvendelsesområde. Formålet er at præcisere, at produkter omfatter data, registre og kortværk. Der er med den foreslåede ændring ikke tilsigtet en ændring i praksis i energi-, forsynings- og klimaministerens fastsættelse af regler om betaling.

Det foreslås i § 14, stk. 1, at gældende ret om, at energi-, forsynings- og klimaministeren beslutter, hvilke data der kan stilles frit til rådighed for offentlige myndigheder, virksomheder og borgere, videreføres uændret.

Ligeledes foreslås i lovforslagets § 14, stk. 2, at gældende ret, om at kommuner, der er i besiddelse af data, der er etableret i samarbejde mellem kommuner og energi-, forsynings- og klimaministeren, kan stille disse data frit til rådighed på tilsvarende måde som i § 14, stk. 1, videreføres uændret. Bestemmelserne er indført i lov om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen (Fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling samt ændring af styrelsens navn). Formålet med stk. 2 er at sikre fortsat hjemmelsgrundlag for at stille kommunernes data frit til rådighed.

Der påtænkes ingen ændring i forhold til gældende ret. Det vil således stadig være data, der stilles frit til rådighed efter bestemmelsen, dvs. topografiske kort, grundlæggende landkortdata, matrikelkortet, Danmarks Højdemodel, historiske kort og fikspunktsdata. Der kan også fremover stilles andre data frit til rådighed for offentlige myndigheder, virksomheder eller borgere med det formål at fremme anvendelsen og dermed nytteværdien af de pågældende data.

For at sikre, at lovens bestemmelser om betaling for data og frie data fortsat kan anvendes for matrikulære data, foreslås det, at der i lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet indsættes en bestemmelse om, at lov om stedbestemt information kapitel 7 gælder for loven.

Der henvises til lovforslagets §§ 13 og 14 og § 22, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

2.8. Distribution af data

2.8.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse om distribution af andre myndigheders data findes i lov om Geodatastyrelsen § 2, stk. 3.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har ansvaret for distributionssystemet Kortforsyningen samt på baggrund af en fællesoffentlig aftale operatøransvaret for Datafordeleren. Hjemlen anvendes således i dag til at stille data til rådighed på vegne af andre myndigheder.

2.8.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslagets § 15 foreslås det, at den gældende bestemmelse videreføres, således at energi-, forsynings- og klimaministeren vil kunne opbevare og distribuere andre myndigheders data, registre og kortværk. Ministeren vil endvidere efter bestemmelsen i § 13 kunne opkræve betaling for at distribuere andre myndigheders data for at dække omkostningerne hertil.

Baggrunden for videreførelsen af bestemmelsen er, at det kan medføre fordele, at mange data kan findes det samme sted og distribueres fra samme platform, herunder mindre omkostninger til udvikling og sikringen af et stabilt driftsmiljø, der er mindre sårbart over for driftsforstyrrelser, som i givet fald ville påvirke de mange tjenester, som anvender disse data.

Der henvises til lovforslagets § 15 og bemærkningerne hertil.

2.9. Adgang til ejendomme

2.9.1. Gældende ret

Den gældende bestemmelse om adgang til ejendomme følger af lov om Geodatastyrelsen § 6, hvorefter medarbejdere, der som led i udøvelsen af deres myndighedsopgaver efter loven har behov for det, har adgang til at færdes alle steder uden retskendelse. Medarbejderne skal kunne fremvise særlig legitimation. Bestemmelsen anvendes til at sikre adgang til installationer eller fikspunkter i forbindelse med opmåling, etablering og vedligehold af referencenetene eller til inspektion, reparation og reetablering af grænseafmærkninger ved grænsen mod Tyskland.

Bestemmelsen giver ret til færdsel og ophold på en måde, som er normal for det pågældende areal. Den giver således ikke ret til uden videre at standse og foretage opmålinger på motorveje eller til at færdes på arealer uden for befæstede veje eller stier m.v. på anden måde end til fods. Medarbejderne har heller ikke ret til at gå ind i boliger, men har kun ret til at gå ind i haver, hvis der f.eks. i haven er et fikspunkt, der skal kontrolleres.

Etablering af installationer og afmærkninger sker altid efter aftale med ejendommens ejer, fordi Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har indgået en aftale med ejeren om en brugsret til eller køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte et fikspunkt eller anden afmærkning på ejendommen. Ved inspektion af grænsen mod Tyskland, eller ved kontrol af et fikspunkt eller en installation på en privat ejendom, kontaktes ejeren sjældent. Hvis inspektionen fordrer reetablering eller reparation af afmærkninger, eller reparation af en installation kontaktes ejeren ofte.

2.9.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Med lovforslagets § 16 foreslås det, at gældende ret om adgang til ejendomme videreføres uændret.

Den foreslåede bestemmelse vil fortsat give ret til færdsel og ophold på en måde, som er normal for det pågældende areal. Medarbejderne vil fortsat ikke uden videre kunne standse og foretage opmålinger på motorveje eller færdes på arealer uden for befæstede veje eller stier m.v. på anden måde end til fods. Medarbejderne vil heller ikke have ret til at gå ind i boliger, men vil kun have ret til at gå ind i haver, hvis der f.eks. i haven er et fikspunkt, der skal kontrolleres.

Etablering af installationer og afmærkninger vil fortsat altid ske efter aftale med ejendommens ejer, fordi der vil blive indgået en aftale om et køb af eller en brugsret til et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation, før installationen vil blive opført. Når Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere skal kontrollere eller måle eller ved inspektion af grænsen mod Tyskland, vil ejeren fortsat sjældent blive kontaktet, medmindre måleudstyr vil skulle stå på ejendommen i flere dage, eller en større grænseafmærkning skal repareres.

Bestemmelsen er en fravigelse fra hovedreglen, om at det altid kræver retskendelse at gå ind på en privat ejendom, og skyldes, at det er nødvendigt for nogle af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere at kunne gå ind på private ejendomme for at kunne udføre de opgaver, de har i henhold til loven, f.eks. for at kontrollere grænseafmærkninger eller installationer eller reparere sådanne uden først at skulle have en retskendelse. Grænseafmærkningen skal holdes ved lige, så statens suverænitet kan håndhæves. Det er derfor nødvendigt at kunne gå ind på en ejendom, der ligger ved grænsen mod Tyskland, for at kunne kontrollere grænseafmærkningen og reparere beskadigede grænsemærker. Og de opsatte installationer og fikspunkter er med til at gøre opmåling og kortlægningen mere nøjagtig. Stedbestemt information bruges i stadig flere opgaver i det offentlige og det private, og det er derfor vigtigt, at opmålingen og kortlægningen er så nøjagtig som muligt. Til dette er der behov for fikspunkter og installationer, der bl.a. bruges til at stedfæste brugerens geografiske position, f.eks. når et skel fastlægges. Medarbejderne skal kunne fremvise særlig legitimation for at kunne fravige kravet om en retskendelse.

Der henvises til lovforslagets § 16 og bemærkningerne hertil.

2.10. Færøerne og Grønland

2.10.1. Gældende ret

Færøerne

På Færøerne gælder lov om Geodætisk Institut fra 1928 for den topografiske opmåling. Loven er ophævet i Danmark ved lov om Kort- og Matrikelstyrelsen, der afløste denne lov. Heller ikke lovændringen fra 2012, hvor Geodatastyrelsen overtog ansvaret for søopmålingen, visse data blev stillet frit til rådighed for alle, og Kort- og Matrikelstyrelsens navn blev ændret til Geodatastyrelsen, er sat i kraft på Færøerne.

Færøerne har ikke hjemtaget opgaverne, der er fastlagt regler om i lov om Geodatastyrelsen. Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derfor som myndigheder på området for geodætisk opmåling og land- og søkortlægning ansvaret for kortlægningen af Færøerne, selv om loven ikke er trådt i kraft på Færøerne.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derimod ikke ansvaret for infrastrukturen på Færøerne, idet lov om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører et EU-direktiv, ikke gælder på Færøerne.

Grønland

I Grønland gælder hele lov om Geodatastyrelsen, idet hovedloven fra 1988 gælder direkte og lovændringen i 2012 er sat i kraft ved en kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af § 1 i lov om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen og forskellige andre love (Fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling og ændring af styrelsens navn). Samtidig fik Grønland frie data i bekendtgørelse om frie data om Grønland.

Grønland har ikke hjemtaget opgaven, og Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derfor som myndigheder på området for geodætisk opmåling og land- og søkortlægning ansvaret for kortlægningen i Grønland.

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering har derimod ikke ansvaret for infrastrukturen i Grønland, idet lov om infrastruktur for geografisk information, der gennemfører et EU-direktiv, ikke gælder i Grønland.

2.10.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det foreslås, at gældende ret videreføres. Opgaverne er ikke hjemtaget, og energi-, forsynings- og klimaministeren har derfor ansvaret for kortlægningen af Færøerne og Grønland.

Det foreslås i § 23, at den nye lov ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at de vil kunne sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland ved en kongelig anordning med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Baggrunden for, at loven ikke vil blive sat i kraft direkte, er, at det ikke er hele loven, som skal gælde for Færøerne og Grønland. F.eks. skal ændringen af lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i § 22, ikke gælde for Færøerne og Grønland, fordi loven ikke gælder på Færøerne og Grønland. Derudover skal § 4, §§ 9-11, § 18 og § 21 heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland. Lov om Geodatastyrelsen § 3 om samordning og koordination kunne sættes i kraft for Færøerne, men blev aldrig sat i kraft, og der vil derfor også blive overvejet, om lovforslagets § 12 vil skulle sættes i kraft på Færøerne, når det i øvrigt undersøges, om loven skal sættes i kraft for Færøerne.

Det foreslås derfor, at loven kan sættes i kraft efterfølgende. Hvis loven bliver sat i kraft på Færøerne, vil lov om Geodætisk Institut fra 1928 samtidig skulle ophæves for Færøerne, og Færøerne vil endvidere kunne få stillet visse data om Færøerne frit til rådighed i henhold til den nye lovs § 14 på samme måde, som der i dag stilles visse data om Grønland frit til rådighed.

For Grønland vil gældende ret blive videreført, hvis lov om stedbemt information sættes i kraft og lov om Geodatastyrelsen ophæves. Der vil være visse bestemmelser i lov om stedbemt information, som ikke skal sættes i kraft, men Grønland vil ikke opleve, at gældende ret ændrer sig i forhold til, hvad der gælder i Grønland i dag.

Der henvises til lovforslagets § 23 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udmøntningen af hjemlerne til at fastsætte regler om f.eks. indberetning til registre kan medføre administrative konsekvenser for de myndigheder, der berøres af bestemmelserne, f.eks. fordi myndigheden bliver pålagt en pligt til at indberette eller ajourføre informationer til et register. En sådan pligt vil først kunne pålægges efter forhandling med de berørte myndigheder.

Det forventes dog, at en pålagt pligt til indberetning til et register vil føre til tilsvarende lettelser for myndighederne, fordi de ikke selv længere behøver holde et register ajour, og fordi data i registret vil blive gjort tilgængelig for myndigheden og vil sikre, at data lettere kan sammenstilles og bliver mere aktuelle. Data vil dermed have en større nytteværdi for myndighederne, og myndighedernes forvaltning vil blive tilsvarende lettere.

Inden hjemlerne bliver udmøntet i bestemmelser, vil eventuelle økonomiske konsekvenser blive afklaret gennem forhandling med de berørte myndigheder.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Den foreslåede bestemmelse vil give Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere, der som led i udøvelsen af ministeriets myndighedsopgaver efter loven har behov for dette, adgang til private ejendomme uden retskendelse, men ikke adgang til boligen på ejendommen. Medarbejderne skal kunne fremvise særlig legitimation for at kunne fravige kravet om en retskendelse. Etablering af installationer og afmærkninger sker altid efter aftale med ejendommens ejer, fordi ministeriet har indgået en aftale med ejendommens ejer om en brugsret til eller køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation. Når ministeriets medarbejdere efterfølgende skal kontrollere en installation eller et fikspunkt eller opmåle eller ved inspektion af grænsen, kontaktes ejeren sjældent, medmindre det er en større opgave.

Bestemmelsen er en fravigelse fra hovedreglen, om at det altid kræver retskendelse at gå ind på en privat ejendom, og skyldes, at det er nødvendigt for Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere at kunne gå ind på private ejendomme for at kunne udføre de opgaver, de har i henhold til loven, f.eks. for at kontrollere grænseafmærkninger eller installationer eller reparere sådanne uden først at skulle have en retskendelse. Grænseafmærkningen skal holdes ved lige, så statens suverænitet kan håndhæves. Det er derfor nødvendigt at kunne gå ind på en ejendom, der ligger ved grænsen mod Tyskland, for at kunne kontrollere grænseafmærkningen og reparere beskadigede grænsemærker. Og fordi stedbestemt information bruges i stadig flere opgaver i det offentlige og det private, er det vigtigt, at opmålingen og kortlægningen er så nøjagtig som muligt. Til dette er der behov for fikspunkter og installationer, der bl.a. bruges til at stedfæste brugerens geografiske position, f.eks. når et skel fastlægges.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Ændring af navnet på lov om infrastruktur for geografisk information, jf. lovforslagets § 21, vil af registerårsager blive meddelt til EU-Kommissionen, men ændringen af navnet har i øvrigt ingen retlige konsekvenser i forhold til EU-retten.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra 14. oktober til 11. november 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/	Negative konsekvenser/ merudgifter
--	------------------------	------------------------------------

	mindreudgifter (Hvis ja, angiv omfanget)	(hvis ja, angiv omfanget)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	En udmøntning af hjemlen om indberetning af data, ajourføring af data og datas format vil betyde bedre data, herunder større aktualitet, der vil gøre myndighedernes grundlag for afgørelser bedre.	En udmøntning af hjemlen kan betyde lidt flere udgifter for de myndigheder, der skal inddatere eller ajourføre data, men disse forventes opvejet af tilsvarende besparelser.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	En udmøntning af hjemlen om indberetning af data, ajourføring af data og datas format, vil betyde bedre data, herunder større aktualitet, der vil gøre myndighedernes grundlag for afgørelser bedre.	En udmøntning af hjemlen kan betyde, at myndighederne skal indberette data på en anden måde, end de gør i dag, og der vil blive stillet krav til datas format og ajourføringen af data. Dette kan betyde ekstra arbejde for myndighederne, der bliver omfattet af de nye bestemmelser.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Bemyndigelsen, der er en videreførelse af gældende ret, til at gå ind på en privat ejendom gælder kun for de af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere, der som led i udøvelsen af ministeriets myndighedsopgaver efter loven har behov for det. Medarbejderne har ikke adgang til boligen, og medarbejderne skal have særlig legitimation for at kunne fravige kravet om retskendelse. Etablering af installationer og fikspunkter sker altid efter aftale med ejendommens ejer, fordi ministeriet har indgået en aftale med ejeren af ejendommen om en brugsret til eller køb af et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation. Når ministeriets medarbejdere skal kontrollere en installation eller et fikspunkt eller opmåle eller ved inspektion af grænsen, kontaktes ejeren sjældent, medmindre det er en større opgave,

		f.eks. en større reparation.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse er ny. Lov om stedbestedt information vil ikke blive udformet som en lov om en styrelse, og det foreslås derfor, at der i lovforslaget indsættes en bestemmelse om anvendelsesområdet for at afgrænse de opgaver, som energi-, forsynings- og klimaministeren skal varetage i henhold til loven.

Formålet med bestemmelsen er at afgrænse lovens anvendelsesområde over for andre love, der også har bestemmelser om stedbestedt information, f.eks. bestemmelser om matriklen, veje og bygninger, henholdsvis lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet, jf. lovekendtgørelse nr. 1213 af 7. oktober 2013, som ændret ved lov nr. X af XX.MM. 2016, vejlovgivningen og BBR-loven, jf. lovekendtgørelse nr. 1080 af 5. september 2013, som ændret ved lov nr. X af XX.MM. 2016.

I det foreslåede *stk. 1* fastsættes derfor, at lovens anvendelsesområde er etablering, drift og anvendelse af den geodætiske infrastruktur og land- og søkortlægningen over Danmark, Færøerne og Grønland, etablering, drift og anvendelse af infrastrukturen for stedbestedt information i Danmark samt samordning og koordination af stedbestedt information og den tilhørende infrastruktur. Dette er en videreførelse af gældende ret.

”Etablering, drift og anvendelse” skal forstås i bred forstand og dækker alle aspekterne af opgaverne, herunder både de nødvendige ressourcer, ledelsesopgaver og beslutningsfora, men også systemer, tjenester og data. Hertil hører udvikling, vedligeholdelse, videreudvikling, løbende tilpasning og nyudvikling i forbindelse med udskiftning af systemer og tjenester. Det omfatter også indgåelse af aftaler om samt indsamling, ajourføring, bearbejdning og distribution af data samt betalingssystemer herfor.

Det foreslåede *stk. 2* indeholder en bestemmelse om, at lovens kapitel 6 og 7 skal gælde for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet. Som følge af at den nye lov om stedbestedt information ikke skal være en lov om en styrelse, indeholder loven ikke bestemmelser om matriklen eller landinspektørvesenet. Da en del af lovens bestemmelser stadig har betydning for matrikelmyndigheden og for de data, som findes i matriklen, er *stk. 2* indsat. Ved at indsætte en henvisning til lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i *stk. 2* og en

tilsvarende henvisning i lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet sikres det, at de bestemmelser, der i dag gælder for matriklen og matrikelmyndigheden, fortsat kan gælde. Dette gælder for bestemmelserne om samordning og koordination (kapitel 6) og bestemmelserne om distribution af og adgang til data samt betalingsbestemmelser (kapitel 7). Matrikelkortet vil således stadig kunne stilles frit til rådighed for alle i overensstemmelse med grunddataprogrammet, og der kan fortsat opkræves betaling for adgang til matrikulære måloplysninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

I lovforslagets § 2 defineres en række vigtige begreber. Bestemmelsen er ny i forhold til gældende ret. Definitionerne foreslås indsat for at forklare de mere overordnede begrebet, som anvendes i loven.

I *nr. 1* defineres ”stedbestemt information” som ”informationer om fænomener, der implicit eller eksplicit er relateret til en lokalitet i forhold til jorden”. Definitionen tager udgangspunkt i ISO standarden 19101, afsnit 4.1.18: *Geographic information is information concerning phenomena implicitly or explicitly associated with a location relative to the Earth.*

I *nr. 2* defineres ”de nationale geodætiske infrastrukturer” som ”definitioner og implementeringer af geografiske referencesystemer med tilhørende transformationer, registre, fikspunkter og øvrige fysiske installationer”.

I *nr. 3* defineres ”kortlægning” som ”en systematisk indsamling, bearbejdning og lagring af stedbestemt information i registre”.

I *nr. 4* defineres et ”kortværk” som ”en samling af stedbestemte informationer med henblik på præsentation heraf”. Definitionen skal forstås i overensstemmelse med ophavsretsloven, hvor der i § 1, stk. 2, står, at kort samt tegninger og andre i grafiske eller plastisk form udførte værker af beskrivende art henregnes til litterære værker. Et kortværk er således en præsentation af stedbestemt information i en visuel form, f.eks. et søkort. Præsentationen kan f.eks. som i et søkort have til formål at gøre sejlads mere sikker, ved at søkortet viser, hvor det er sikkert at sejle.

I *nr. 5* defineres ”infrastruktur for stedbestemt information” som ”standarder, teknologier, politikker og aftaler, der er relevante for at indsamle, bearbejde, lagre og distribuere stedbestemt information, og som fremmer interoperabilitet og nyttiggørelse af data”. Definitionen tager udgangspunkt i Global Spatial Data Infrastructure Association Cookbook (GSDI 2009): *de teknologier, politikker, standarder og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for at indsamle, forarbejde, lagre, distribuere og øge nytten af geografiske data.*

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Bestemmelsens *stk. 1* viderefører gældende ret om geodætisk opmåling. Energi-, forsynings- og klimaministeren varetager således myndighedsopgaven med indsamling og databehandling til brug for den geodætiske infrastruktur og som grundlag for opmålingen og kortlægningen af land- og sø. Ministeren skal endvidere etablere og drive de nationale geodætiske infrastrukturer i Danmark, Færøerne og Grønland.

Den geodætiske infrastruktur består af referencenettene for plan, højde og tyngde samt af tilhørende registre til lagring af fikspunktsdata. Endelig består den geodætiske infrastruktur af definitioner af referencesystemer, herunder definitioner af transformationer mellem forskellige referencesystemer.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan energi-, forsynings- og klimaministeren efter forhandling med offentlige myndigheder og private organisationer fastsætte regler for registrerede positioneringstjenester.

En positioneringstjeneste er en tjeneste, der gør brugeren i stand til at bestemme sin nøjagtige geografiske position. F.eks. kan landmænd anvende tjenesten til stedbestemmelse af deres landbrugskøretøjer, såkaldt maskinstyring, eller landinspektører kan anvende den til at afsætte skel.

Positioneringsteknologien finder i dag anvendelse i stadig flere sammenhænge og udgør efterhånden en vital del af hverdagen for mange virksomheder og privatpersoner. Denne udvikling forventes at fortsætte fremover, bl.a. drevet af den teknologiske udvikling inden for droner og selvkørende biler, og derfor er det i samfundets interesse, at der kan fastsættes regler for de positioneringstjenester, der skal registreres.

Hjemlen vil kunne anvendes til f.eks. at fastsætte regler om, at positioneringstjenester skal give brugerne oplysninger om positioneringstjenestens nøjagtighed og pålidelighed. Bestemmelserne vil kun skulle overholdes af de virksomheder, der anmoder om at få en positioneringstjeneste registreret, så denne kan blive en del af referencenettet, som anvendes til offentlig kortlægning, registrering af ejendom m.m.

Udmøntningen af hjemlen kan være med til at fremme konkurrence på lige vilkår, fordi alle virksomheder, der tilbyder positioneringstjeneste, som er en del af referencenettet, vil have lige forudsætninger for at vurdere, hvilke bestemmelser de skal efterleve, og hvilke betingelser de skal opfylde for at søge dispensation fra bestemmelserne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Forslaget er en følge af, at lov nr. 318 af 16. december 1931 angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer m.v., som ændret ved lov nr. 213 af 4. juni 1965, foreslås ophævet. De bestemmelser, der stadig skal gælde, foreslås derfor flyttet til denne bestemmelse. Bestemmelsen foreslås kun at skulle gælde i Danmark.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan energi-, forsynings- og klimaministeren erhverve arealer til fikspunkter og installationer, som er nødvendige for den nationale geodætiske infrastruktur. Det foreslås, at ministeren kan erhverve arealerne til ejendom eller som en brugsret til arealet.

Bestemmelsen i *stk. 2* foreslås indsat for at sikre, at brugsrettigheder, der skal sikres mod ejendommens ejere, brugere, panthavere og andre indehavere af begrænsede rettigheder, skal tinglyses på ejendommen. Eventuelle forpligtelser for ejendommens ejer, f.eks. at denne ikke må beplante arealet, der er blevet givet en brugsret til, vil skulle oplyses i servitutten. Dette vil gøre det muligt for en fremtidig erhverver af ejendommen eller panthavere at vurdere omfanget af forpligtelsen.

Det foreslåede *stk. 3* viderefører gældende ret om, at en tinglyst brugsret til arealet i form af en servitut skal respekteres af ejendommens ejere, brugere, panthavere og andre indehavere af begrænsede rettigheder, uanset hvornår retten over ejendommen er erhvervet. Begrundelsen for dette er, at den geodætiske infrastruktur, herunder fikspunkter og installationer, udgør grundlaget for kortlægning samt infrastrukturen for stedbestemt information. Det er således forbundet med betydelige samfundsinteresser, at den geodætiske infrastruktur så vidt muligt ikke udsættes for driftsforstyrrelser, hvorfor det er væsentligt, at den i servitutten stiftede brugsret beskyttes bedst muligt eksempelvis i tilfælde af, at ejendommen går på tvangsauktion.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Efter det foreslåede *stk. 1* videreføres gældende ret om varetagelsen af landkortlægning. Energi-, forsynings- og klimaministeren vil således få myndighedsopgaven med at varetage landkortlægningen. Landkortlægningen er en geografisk stedfæstelse af fysiske objekter på landterritoriet, som opfylder en lang række formål.

Landkortlægningen af de grundlæggende landkortdata (GeoDanmark data) sker i et samarbejde mellem staten og kommunerne. Ud over de grundlæggende landkortdata består landkortlægningen bl.a. af de historiske baggrundskort, ortofotos og Danmarks Højdemodel. Registrene understøtter hver for sig eller i forskellige kombinationer en lang række opgaver, som løses af andre offentlige myndigheder.

Energi-, forsynings- og klimaministeren udfører kortlægningsopgaver for forsvaret og det koordinerede myndighedsberedskab og varetager opgaver i relation til fastlæggelse af Rigsfællesskabets territoriale grænser samt vedligehold af grænserne i samarbejde med de tyske myndigheder. Landkortlægningen indgår samtidig som et centralt element i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og i Grunddataprogrammet.

I bestemmelsens *stk. 2* foreslås der indsat en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren til efter forhandling med berørte myndigheder at fastsætte regler for de registre, som ministeren har ansvaret for, herunder Danmarks Højdemodel, ortofotos eller Danske Stednavne.

Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om bl.a. indberetningen til registrene, ajourføring af de indberettede data, eller hvilket format data skal have. Hjemlen vil især blive anvendt i forbindelse med grunddataprogrammet for at sikre bedre data og større aktualitet af disse data, sådan at det kan sikres, at data kan sammenstilles. Dette vil øge nytteværdien af data og gøre dem mere aktuelle at anvende.

Hjemlen kan efter aftale med kommunerne også udnyttes til at fastsætte regler for de registre, som er omfattet af GeoDanmark samarbejdet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Med forslaget *stk. 1* videreføres gældende ret om, at energi-, forsynings- og klimaministeren varetager søkortlægningen af de danske, færøske og grønlandske farvande. Ministeren skal således sikre, at der fremstilles søkort over farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og at statens forpligtelser om fremstilling af og indholdet i søkort i henhold til SOLAS konventionen og havretskonventionen overholdes.

I *stk. 2* foreslås det, at gældende ret i lov om Geodatastyrelsen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2013, som ændret ved lov nr. X af XX.MM. 2016, § 4, stk. 1, om at energi-, forsynings- og klimaministeren har eneret til fremstilling af søkort, videreføres. I henhold til SOLAS-konventionen skal alle skibe sejle på basis af søkort, der som nævnt oven for i pkt. 2.4.1., er et kort fremstillet af eller på vegne af søkortmyndigheden. Eneretten til at fremstille søkort skyldes først og fremmest hensynet til sejladsikkerheden. Ministeren skal sikre, at farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland opmåles, og at der fremstilles søkort, og at søkortene ajourføres. Og det skal endvidere sikres, at andre myndigheder indberetter oplysninger til brug for ajourføringen af søkort. Eneretten sikrer samtidig, at alle fartøjer sejler på ensartede, officielle og ajourførte søkort. Dette gælder også for de farvande, der ikke besejles ofte, og hvor der derfor ikke er noget stort indtægtsgrundlag for fremstillingen af søkort, f.eks. farvandene omkring Færøerne og Grønland. Eneretten til fremstilling af søkort er også begrundet i beskyttelsen af statens højhedsret og interesse i at undgå fremmede magters søopmåling af de danske farvande.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om registre efter forhandling med berørte myndigheder. Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte regler om f.eks. dybdebasen, der er en database over dybder i farvandene, eller øvrige søkortrelevante registre. Bestemmelsen foreslås indsat, fordi der kan være behov for at ensrette de indberetninger, ministeren skal modtage, for at data kan sammenstilles, og sejladsikkerheden kan øges. Hjemlen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om, hvilket format data, der skal registreres i de berørte registre, skal have. Bekendtgørelsen vil blive udstedt efter forhandling med de myndigheder, der kan blive berørt af de regler, der fastsættes i den. De berørte myndigheder vil således få mulighed for at udtale sig om reglerne, før disse udstedes.

I *stk. 4* foreslås en ny hjemmel til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvorefter den, der udfører aktiviteter i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland skal indberette informationer og tegninger over området, hvor aktiviteten er udført, til ministeren til brug for fremstillingen af søkort.

Forpligtelsen til at indberette disse informationer findes allerede i dag med henblik på opdatering af søkort af hensyn til søfartssikkerheden. Forslaget sigter alene mod, at hjemmelsgrundlaget til at sikre offentligheden adgang til nøjagtige data om aktiviteter i farvandene udvides til også at omfatte hensynet til etablering af tværoffentlige forvaltningsgrundlag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Efter det foreslåede *stk. 1* viderefører gældende ret, hvorefter energi-, forsynings- og klimaministeren skal varetage myndighedsopgaven med at foretage søopmåling af farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland i samarbejde med Forsvarsministeriet. Farvandene omfatter søterritoriet og den eksklusive økonomiske zone, ved Færøerne indtil videre dog kun søterritoriet. Planlægningen og gennemførelsen af søopmålingen vil fortsat blive udført i samarbejde med Forsvarsministeriet i henhold til en driftsaftale mellem parterne.

I det foreslåede *stk. 2* videreføres gældende ret om, at energi-, forsynings- og klimaministeren efter udtalelse fra Forsvarsministeriet kan bemyndige andre til at gennemføre søopmåling med henblik på fremstilling af søkort, videreføres. Bestemmelsen er hidtil kun blevet anvendt til at tillade et færøsk firma at måle op til brug for Geodatastyrelsens kortlægning af farvandene omkring Færøerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Efter bestemmelsens *stk. 1* kræves der tilladelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren til søopmåling i danske, færøske og grønlandske farvande. Om tilladelse vil blive givet, afhænger af formålet med opmålingen, og om den vil være i strid med nationale beskyttelsesinteresser. Ministeren indhenter en udtalelse fra Forsvarsministeriet i hvert enkelt tilfælde, før tilladelsen gives.

Tilladelser vil ikke blive givet til opmåling af større områder med henblik på fremstilling af søkort, da dette strider mod hensyn til, at opmåling og fremstilling af søkort udføres af staten. Tilladelser vil derimod kunne gives til opmåling af mindre områder med et konkret formål, for eksempel opmåling i forbindelse med forskning, opførelse af broer, havvindmølleparker eller lignende.

Havnemyndigheder, der selv varetager opmålingen af havnens områder, kan fortsat gøre dette uden særlig tilladelse. Statslige myndigheder, som varetager søopmåling i forbindelse med deres myndighedsudøvelse, kan tillige fortsat gøre det uden tilladelse. Opmålingen skal indberettes til energi-, forsynings- og klimaministeren, hvis det skal være en del af ajourføringen. Havnemyndighedernes regelmæssige opmålinger i forbindelse med oprensning skal derimod ikke indberettes.

Skibe, der ønsker tilladelse til at opmåle i danske farvande, skal indsende ansøgning til energi-, forsynings- og klimaministeren. Ministeren vil også i forbindelse med behandling af ansøgninger fra udenlandske skibe høre Forsvarsministeriet. Hvis et udenlandsk statsskib skal forestå søopmålingen, skal ansøgningen om tilladelse fremsendes via diplomatiske kanaler af flagstaten til Udenrigsministeriet.

Bestemmelsen i *stk. 2* afskærer den administrative klageadgang. Begrundelsen for den manglende klageadgang er, at en tilladelse kun vil blive givet, hvis søopmålingen eller formålet med søopmålingen ikke er i strid med nationale beskyttelsesinteresser, hvorfor der hentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om, hvilke oplysninger en ansøgning om opmålingstilladelse skal indeholde, og på hvilke vilkår tilladelsen gives. Der vil således kunne fastsættes regler om, at det nærmere formål med opmålingen skal oplyses. Endvidere vil der kunne fastsættes regler om, hvorledes kopier af opmålingsresultaterne skal indberettes til ministeren efter endt opmåling, eller om hvilken standard opmålingen skal opfylde. Ministeren vil så kunne anvende opmålingen i ajourføringen af søkort. Der vil også kunne fastsættes regler om, hvordan andre landes statsskibe skal ansøge om tilladelse til at opmåle i de danske farvande, og hvilken offentlig myndighed ansøgningen skal indgives til.

Lovforslaget vil videreføre denne praksis uændret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Bestemmelsen i *stk. 1* giver energi-, forsynings- og klimaministeren ansvaret for at forestå og varetage koordinationen af infrastrukturen for stedbestemt information, således forstået at ministeren har ansvaret for at forestå udviklingen af rammerne for infrastrukturen i et samarbejde med de mange aktører, der bidrager til infrastrukturen med data, tjenester og værktøjer samt anvenderne.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan energi-, forsynings- og klimaministeren nedsætte et rådgivende udvalg, der kan bistå ministeren i overvågningen, udviklingen og koordinationen af infrastrukturen. Det rådgivende udvalg vil som minimum skulle opfylde de betingelser, der er til samordningsudvalget, der er nedsat i henhold til § 10 i lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information, herunder også i dets sammensætning af medlemmer.

Formålet med udvalget er, at det kan varetage opgaverne efter både denne lov og lov om infrastruktur for geografisk information, herunder bistå ministeren ved kontakten til Kommissionen i forbindelse med opbygningen af Det Europæiske Fællesskabs' infrastruktur for geografisk information. Det rådgivende udvalgs arbejdsopgaver og sammensætning vil fremgå af dets forretningsorden.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministeren nedsætte og indgå i andre udvalg og samarbejder om etablering og drift af sektor- og temaspecifikke infrastrukturer for stedbestemt information. Baggrunden for bestemmelsen er, at der kan være et behov for at opbygge en del af infrastrukturen i samarbejde med andre myndigheder. Dette gør sig specielt gældende, hvis der er behov for specifik viden om et bestemt område af infrastrukturen, som det rådgivende udvalg ikke besidder.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes til at nedsætte udvalg eller samarbejder, der udspringer af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, samarbejder om f.eks. det koordinerede myndighedsberedskab, en infrastruktur for marin stedbestemt information eller GeoDanmark samarbejdet med kommunerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Efter den foreslåede bestemmelse kan energi-, forsynings- og klimaministerens som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information fastsætte regler for udformningen og anvendelsen af stedbestedte informationer, som indgår i fællesoffentlige administrationsgrundlag. Udmøntningen af bestemmelsen sker efter forhandling med de myndigheder, der vil blive berørt af bestemmelserne.

Bestemmelsen vil medvirke til, at aftaler i forbindelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, herunder om grunddata og tværoffentlige forvaltningssystemer, kan udmøntes i bestemmelser. Dette kan være bestemmelser om obligatorisk anvendelse af datasæt, fastsættelse af standarder for data, herunder metadata, og tjenester, datakvalitet eller -ajourføring samt om adgang til data og informationer og serviceniveau for distribution. Formålet er at sikre bedre og mere ajourførte data og systemer, som danner fundamentet for fællesoffentlige administrationsgrundlag, og en effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer samt at sikre, at data og informationer kan sammenstilles og dermed øge nytteværdien af disse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse samler reglerne om registre, som er af væsentlig betydning for infrastrukturen for stedbestedt information.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan energi-, forsynings- og klimaministerens som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedt information oprette, vedligeholde og distribuere registre, der gør det muligt at sammenstille forskellige datasæt, f.eks. Danmark Administrative Geografiske Inddeling (DAGI), Danske Stednavne, register over faste ejendommers ejere (Ejerfortegnelsen) og register over faste ejendommers beliggenhedsadresse.

Det foreslåede *stk. 2* viderefører §§ 4 b og 4 c i lov om Geodatastyrelsen om registrene for faste ejendommers ejere (Ejerfortegnelsen) og beliggenhedsadresse. Bestemmelserne forventes indsat i lov om Geodatastyrelsen i forbindelse med Folketingets behandling af lov om ændring af lov om udstykning og anden registrering i matriklen, lov om Geodatastyrelsen, lov om tinglysning og forskellige andre love (effektivisering af ejendomsregistrering og -forvaltning m.v.) i efterårssamlingen. Bestemmelserne omfatter en hjemmel til at fastsætte nærmere regler om validering, ajourføring og indberetning til registret for faste ejendommers ejere og hjemmel til at fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens mulighed for at tildele en fast ejendom en anden beliggenhedsadresse end den, der fremgår af energi-, forsynings- og klimaministerens register.

Efter bestemmelsen i *stk. 3* kan energi-, forsynings- og klimaministerens efter forhandling med berørte myndigheder fastsætte bestemmelser om de andre særlige registre, herunder myndighedens indberetning til registrene, hvordan indberetning skal finde sted, og hvilket format data skal have.

Formålet med bestemmelse er at kunne udmønte politiske og fællesoffentlige aftaler om grunddata og fælles administrationsgrundlag, f.eks. stille krav til datakvalitet eller ajourføring af data i et register. Som led i udviklingen af infrastrukturen for stedbestedte informationer kan det f.eks. dreje sig om nye registre for vejdata, vanddata eller marine data, og konkret kan det betyde, at der

fastsættes regler om, at myndighederne skal indberette data i et bestemt format eller lignende, så dataene kan sammenstilles og dermed anvendes med data i andre registre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Forslaget viderefører gældende ret. Bestemmelsen skal være med til at øge samordningen af den offentlige kortproduktion både praktisk og teknisk.

I det foreslåede *stk. 1* præciserer energi-, forsynings- og klimaministerens samordningsopgave til at omfatte den geodætiske infrastruktur, landkortlægning, søkortlægning, matriklen og infrastruktur for stedbestedt information samt anden offentlig registrering af stedbestedte informationer.

Bestemmelsen kan anvendes til, at energi-, forsynings- og klimaministeren på egne og andres initiativ deltager i tværoffentlige samarbejder for at varetage samordningsopgaven. Med disse års øgede fokus på offentlige digitale tjenester er forståelsen af andres databehov afgørende for at kunne identificere, hvor bedre brug af offentlige stedbestedte informationer kan komme samfundet til gode. Samarbejde om etablering af løsningerne er derfor nødvendigt for at kunne opnå et resultat og høste effekterne.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning og af anden offentlige registrering af stedbestedte informationer. Hjemlen har hidtil kun været anvendt vejledende. Beføjelsen er endvidere anvendt som grundlag for det samarbejde, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering indgår i sammen med kommunerne om etablering af grundlæggende landkortdata i GeoDanmark samarbejdet.

Fastsættelse af regler kan først udstedes efter forudgående forhandling med berørte parter, og det foreslås, at det udover berørte myndigheder og private organisationer også omfatter internationale organisationer, idet mange standarder og normer i dag fastlægges i internationale organisationer som f.eks. den internationale standardiseringsorganisation ISO, Open Geospatial Consortium (OGC) og International Hydrographic Organization (IHO). Hjemlen foreslås videreført af hensyn til muligheden for at kunne realisere tværoffentlige aftaler om digitalisering.

Bestemmelsen i *stk. 3* videreføres, for at energi-, forsynings- og klimaministeren kan varetage sin samordningsopgave. Bestemmelsen betyder, at offentlige myndigheder og institutioner samt koncessionerede selskaber efter anmodning skal give ministeren oplysning om igangværende og påtænkte opmålings-, kortlægnings- og registreringsaktiviteter. Dette vil give ministeren mulighed for at samordne f.eks. kortlægningsopgaver.

For at sikre, at lovens bestemmelse om samordning og koordination fortsat kan anvendes for det matrikulære område er der i § 1, stk. 2 og § 22, nr. 1 indsat en bestemmelse om, at lovens kapitel 6 gælder for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden og søterritoriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse vil videreføre gældende ret om, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, hvilke data, registre, kortværk og ydelser omfattet af lovens anvendelsesområde, der skal betales brugerbetaling for.

Ordlyden foreslås dog ændret, så der nu tales om data, registre, kortværk og ydelser i stedet for produkter og ydelser. Formålet er at præcisere, at produkter omfatter data, registre og kortværk.

Ændringen af ordlyden forventes ikke at have nogen betydning for fortolkningen af bestemmelsen. Det forventes således, at energi-, forsynings- og klimaministeren vil fastsætte regler om betaling, der ligner de bestemmelser, der gælder efter lov om Geodatastyrelsen og bekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 2015 om salg af Geodatastyrelsens produkter og ydelser m.m. og om betaling herfor.

Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte brugerbetaling for de data og stedbestede informationer, der udleveres. Det skal tilsigtes, at der opkræves fuld brugerbetaling for de data, registre, kortværk og ydelser, som er omfattet af bestemmelsen, men energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte en lavere brugerbetaling for data, f.eks. af hensyn til udførelsen af myndigheds-, forsknings- og uddannelsesopgaver, eller fordi internationale aftaler og hensynet til sejladsikkerheden betyder, at der skal opkræves en lavere brugerbetaling. Dette gælder f.eks. for søkort.

Derudover udfører energi-, forsynings- og klimaministeren opgaver for både myndigheder og private. Der vil efter bestemmelsen kunne opkræves betaling for disse ydelser. Hvis der løses opgaver for private virksomheder, skal det sikres, at der opkræves fuld brugerbetaling af hensyn til konkurrencen.

Energi-, forsynings- og klimaministeren skal overholde budgetvejledningen og prisvejledningen ved fastsættelsen af priserne på de data, registre, kortværk og ydelser, som der tages brugerbetaling for.

Derudover vil bestemmelserne i Lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer og Lov om infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab også skulle overholdes ved fastsættelse af betaling for data, registre, kortværk og ydelser. Lovene fastsætter grænser for, hvad offentlige myndigheder kan gøre med sine data, og hvor meget offentlige myndigheder kan opkræve for deres data, jf. nærmere under pkt. 2.7.1.

Energi-, forsynings- og klimaministeren skal som følge af de særlige forpligtelser, ministeren har over for forsvar og beredskab, fremstille særlige produkter, data og kort, og ydelser til forsvaret. Disse ydelser bliver reguleret af aftaler mellem parterne.

For at sikre, at lovens bestemmelse om betaling for data, registre, kortværk og ydelser fortsat kan anvendes for matrikulære data og de ydelser efter loven er der i § 1, stk. 2 og § 22, nr. 1 indsat en bestemmelse om, at lovens kapitel 7 gælder for lov om lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Efter det foreslåede *stk. 1* kan energi-, forsynings- og klimaministeren beslutte, hvilke af lovens data der skal stilles frit til rådighed for andre offentlige myndigheder, virksomheder og borgere. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret.

Ordlyden i bestemmelsen foreslås videreført næsten ordret i den nye lov. Dog ændres ordlyden, så bestemmelsen er afgrænset af, at det kun er data, der er omfattet af lovens § 1, stk. 2, § 3, stk. 1, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1 og § 11, der kan anvendes frit af andre offentlige myndigheder, virksomheder og borgere.

Der påtænkes ingen ændring i forhold til gældende ret.

Data, der stilles frit til rådighed efter bestemmelsen i *stk. 1* vil kunne anvendes af alle både i kommunikation mellem offentlige myndigheder og mellem myndigheder og virksomheder eller borgere. De fritstillede data vil dermed være med til at medføre administrative lettelser for offentlige myndigheder ved, at alle offentlige myndigheder kan anvende samme data som administrationsgrundlag. De data, der stilles til rådighed efter *stk. 1*, er de såkaldte grunddata, som er topografiske kort, grundlæggende landkortdata, matrikelkortet og Danmarks Højdemodel. Dette blev aftalt i en politisk aftale fra september 2012 mellem regeringen og KL om grunddata. Aftalen blev udmøntet i lov nr. 1392 af 23. december 2012 om ændring af lov om Kort- og Matrikelstyrelsen og forskellige andre love (fri anvendelse af visse data, varetagelse af søopmåling samt ændring af styrelsens navn) og en efterfølgende bekendtgørelse om fri anvendelse af data. Aftalen og den efterfølgende lov og bekendtgørelse er en del af gennemførelsen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015.

Der kan senere stilles andre data til rådighed efter *stk. 1*, hvis samfundsudviklingen medfører, at disse data bliver grunddata eller får en sådan offentlig betydning, at de udgør en del af infrastrukturen, og at det derfor ønskes at stille disse data frit til rådighed for offentlige myndigheder, virksomheder eller borgere.

Borgere og virksomheder vil kunne anvende data, der stilles frit til rådighed, til både ikke-kommercielle og kommercielle formål, og data kan i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser i lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer genanvendes til nye formål og til udvikling af nye produkter og dermed skabe samfundsøkonomisk vækst. Data kan som udgangspunkt behandles og ændres på en hvilken som helst måde.

Efter *stk. 2* vil kommuner, der er i besiddelse af data, der er etableres i samarbejde mellem kommunerne og energi-, forsynings- og klimaministeren, og som ministeren har besluttet skal være frie data efter *stk. 1*, kunne stille deres data frit til rådighed. De grundlæggende landkortdata, som produceres i samarbejde med kommunerne blev i den 1. januar 2013 stillet frit til rådighed. Bestemmelsen vil videreføre denne tilstand og videreføres for at sikre, at der er en klar hjemmel for kommunerne til at stille disse data frit til rådighed.

For at sikre, at lovens bestemmelse om fri anvendelse af data fortsat kan anvendes for matriklen er der i § 1, stk. 2 og § 22, nr. 1 indsat en bestemmelse om, at lovens kapitel 7 gælder for lov om lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse viderefører gældende ret. Energi-, forsynings- og klimaministeren vil således kunne stille andre myndigheders data til rådighed. Ministeren vil endvidere efter bestemmelsen i § 13 kunne opkræve betaling for at distribuere andre myndigheders data. Dette vil kunne gøres for at dække de omkostninger, som ministeren vil få ved at skulle behandle andre myndigheders data og gøre disse klar til at kunne blive distribueret, f.eks. via Kortforsyningen.

Baggrunden for videreførelsen af bestemmelsen er, at det kan medføre fordele, at mange data kan findes det samme sted og distribueres fra samme platform.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse vil give de af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere, der som led i udøvelsen af ministeriets myndighedsopgaver efter loven har behov for det, adgang til at færdes alle steder uden retskendelse. Medarbejderne skal kunne fremvise særlig legitimation. Bemyndigelsen vil kunne anvendes til opmålingsopgaver, f.eks. til at kontrollere installationer eller fikspunkter rundt om i landet eller til at kontrollere og udbedre skader på grænseafmærkning.

Bestemmelsen viderefører gældende ret, fordi Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere fortsat har behov for f.eks. at kunne opmåle eller kontrollere grænseafmærkninger.

Bestemmelsen er en fravigelse fra hovedreglen, om at det altid kræver retskendelse at gå ind på en privat ejendom, og skyldes, at det er nødvendigt for Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets medarbejdere at kunne gå ind på private ejendomme for at kunne udføre de opgaver, de har i henhold til loven. Medarbejderne skal således håndhæve statens suverænitæt ved at vedligeholde og besigtige grænseafmærkningen, og det vil være en umulig opgave, hvis medarbejderne skal have fat i alle ejere i området, inden de kan udføre deres opgave. Det samme gør sig gældende i forhold til den almindelige opmåling i hele landet, som er til gavn for både offentlig og privat opmåling. Medarbejderne skal kunne fremvise særlig legitimation for at kunne fravige kravet om retskendelse.

Den foreslåede bestemmelse giver ret til færdsel og ophold på en måde, som er normal for det pågældende areal. Den giver således ikke ret til uden videre at standse og foretage opmålinger på motorveje eller til at færdes på arealer uden for befæstede veje eller stier m.v. på anden måde end til fods. Medarbejderne har heller ikke adgang til boliger, men vil kun have ret til at gå ind i haver, hvis der f.eks. i haven er et fikspunkt, der skal kontrolleres.

Etablering af installationer og fikspunkter vil fortsat altid ske efter aftale med ejendommens ejer, fordi der vil blive indgået en aftale om et køb af eller en brugsret til et areal på ejendommen til at kunne opsætte en installation, før installationen vil blive opført. Ved inspektion af grænsen mod Tyskland, kontaktes ejeren sjældent. Hvis inspektionen fordrer reetablering eller reparation af afmærkninger, kontaktes ejeren ofte.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for med bødestraf at sanktionere overtrædelse af bestemmelsen om, at søopmåling ikke må foretages uden energi-, forsynings- og klimaministerens tilladelse.

Bestemmelsen har endnu ikke været anvendt, men foreslås videreført uændret, for at sikre, at virksomheder, der ønsker at opmåle i danske farvande, ansøger om tilladelse, før de opmåler i farvandene, og at de kan straffes med bøde, hvis de undlader at ansøge om tilladelsen. Dette vil være med til at sikre, at myndighederne bliver orienteret, før skibe begynder på søopmålingen og vil derfor betyde, at staten kan beskytte de særlige nationale beskyttelsesinteresser og få viden om, hvilke skibe der opmåler i farvandene omkring Danmark, Færøerne og Grønland, og hvor de opmåler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at enhver, som forsætligt eller groft uagtsomt udgraver eller beplanter, ødelægger eller fjerner et geodætisk fikspunkt eller en installation kan straffes med bøde. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret i lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer § 10.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at især en installation kan være vigtig for referencenettet, som installationen er en del af. De er derfor vigtigt, at installationen bliver stående, hvor den er blevet sat op. Installationen bliver sat op efter en aftale med den ejer, der ejer ejendommen på tidspunktet for opsætningen, og der tinglyses en servitut på ejendommen for at sikre, at også nye ejere og andre rettighedshavere på ejendommen kender til servitutens eksistens.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at energi-, forsynings- og klimaministeren kan bemyndige en styrelse under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til at udøve de beføjelser, der efter loven er tillagt ministeren.

Energi-, forsynings- og klimaministeren har efter almindelige forvaltningsretlige regler en ulovbestemt adgang til at delegerer sine beføjelser efter den foreslåede lov til myndigheder under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, f.eks. til Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Det følger imidlertid af Justitsministeriets vejledning nr. 153 af 22. september 1987 om udarbejdelse af administrative forskrifter (pkt. 4), at beslutningen om, at en kompetence overlades mere permanent f.eks. af en minister til en styrelse, af hensyn til borgernes mulighed for at kunne vide, hvem der er rette myndighed, altid bør angives i en bekendtgørelse.

Bemyndigelseshjemlen er formuleret, så den kan rumme Geodatastyrelsen, Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og andre statslige myndigheder, som organisatorisk er placeret direkte under ministeriet. Ministeren kan således efter den foreslåede bestemmelse delegerer sine beføjelser efter loven til enhver myndighed inden for ministeriets administrative hierarki.

Der er alene adgang til at delegerer til statslige myndigheder. Der kan således ikke i medfør af den foreslåede bestemmelse ske delegation til private virksomheder eller delegationer.

Det forventes, at energi-, forsynings- og klimaministerens beføjelser efter loven delegeres til Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Til § 20

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Som en konsekvens af, at der udfærdiges en ny hovedlov foreslås det i *stk. 2*, at lov om Geodatastyrelsen og lov angaaende Geodætisk Instituts trigonometriske Stationer ophæves.

I bestemmelsens *stk. 3* sikres det, at bekendtgørelser udstedt i henhold til lov om Geodatastyrelsen forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye bekendtgørelser.

Til § 21

Til nr. 1

Bestemmelsen er en konsekvens af, at der er behov for, at den nye lov om stedbemt information kan adskilles fra den gældende lov om infrastruktur for geografisk information.

Det foreslås derfor, at titlen på lov om infrastruktur for geografisk information ændres til Lov om infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire). Dette skal gøre det tydeligere, at der er forskel på de regler, der gælder for den infrastruktur, der fastsættes regler om i lovforslaget i forhold til de regler, som følger af forpligtelsen til at gennemføre INSPIRE-direktivet i dansk ret.

Til § 22

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af, at lov om Geodatastyrelsen ophæves. Nogle af lovforslagets bestemmelser bør stadig gælde for de data og opgaver, som udføres i henhold til lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet. Bestemmelsen skal derfor sikre, at bestemmelserne i forslagens kapitel 6 om samordning og koordination og bestemmelserne i forslagens kapitel 7 om distribution af og adgang til data samt betalingsbestemmelser gælder for denne lov.

Begrundelsen for dette er, at der stadig er behov for, at energi-, forsynings- og klimaministeren skal kunne beslutte, hvilke data, registre, kortværk og ydelser der skal opkræves brugerbetaling for, og hvilke data der skal stilles frit til rådighed for alle. Matriklen vil derfor, som det er tilfældet i dag, kunne stilles frit til rådighed af ministeren. Der tilsigtes således ingen ændring af den gældende retstilstand for data, registre og informationer i tilknytning til matriklen.

Tilsvarende er der fortsat behov for, at energi-, forsynings- og klimaministeren koordinerer den offentlige opmåling og kortlægning samt registrering af stedbestede informationer også vedrørende fast ejendom og efter forhandling kan fastsætte nærmere regler om standarder og normer for gennemførelsen af offentlig opmåling og kortlægning m.v. i tilknytning hertil.

I lovforslagets § 1, stk. 2 er der indsat samme bestemmelse som i § 22, nr. 1. Bestemmelsen er indsat her for at gøre det lettere at finde ud af, at visse af lovens regler også gælder for lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet.

Til § 23

Lovforslagets § 23 indeholder bestemmelse om lovens territoriale gyldighedsområde. Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at de kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Baggrunden for, at loven ikke vil blive sat i kraft direkte, er, at det ikke er hele loven, som skal gælde for Færøerne og Grønland. F.eks. skal ændringen af lov om udstykning og anden registrering i matriklen samt registrering af bygninger på forstranden eller søterritoriet i § 22 ikke gælde for Færøerne og Grønland, fordi loven ikke gælder på Færøerne og Grønland. Derudover skal § 4, §§9-11, § 18 og § 21 heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lov om Geodatastyrelsen § 3 om samordning og koordination kan sættes i kraft for Færøerne, men dette er aldrig blevet gjort, og det vil derfor blive overvejet, om lovforslagets § 12 vil skulle sættes i kraft på Færøerne, når det i øvrigt undersøges, om loven skal sættes i kraft for Færøerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10. i lovforslagets almindelige bemærkninger.